

31/459 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్న్ పట్టణము 1926 వ నం॥ అక్టోబరు నెల 19-వ తేది మంగళవారము } No 167
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అడయనామనంపత్వర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ త్రయోదశి. } సంచిక ౧౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష. చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే డెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

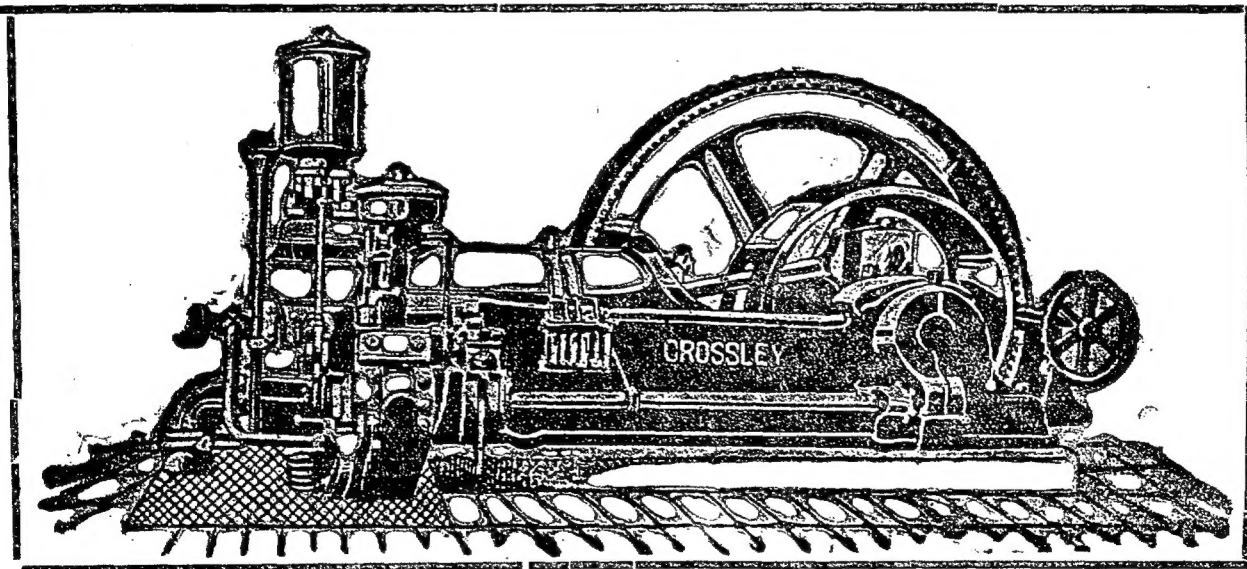
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్సిగాసు అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యంత్రులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్సిబ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

ధనుపదము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా నదాశివేశ్వర ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదకులు
అవతారపురుషుడు డగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లిందుఁ గలవు. పాళీభాషలో ౨౬ సర్గములలో నున్న ౪౨౩ గాథ (శ్లోకము) లకు సరియైన, చక్కనయిన తెలుగు వచనరచనము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుఁగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కర్ణాట, ప్రాకృత భాషలలోఁ గల పరివర్తనములను. వ్యాఖ్యలను బరిశీలించి అతిజాగ్రత్తతో నిది యనువదించఁబడినది. శైవ బౌద్ధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయ విషయములకు ముఖ్యమయిన టిప్పణి కలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశములెట్టివో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యీగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియగలదు. సుందరమైన బుద్ధునిచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిండు క్యాలికోబైండు.

మెల రు ౧-౪-౦.

విశాసము:— సరస్వతీకార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ నల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యను. ఏ. గారు ప్రకటనైన పీఠిక వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యాచీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపఁబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వకవుల ప్రయోగము లుదాహరింపఁబడినవి. తెలి విక్రీలి మల భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులగుఁడఁ జదువవలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతకుమున్ను తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు.

రెండు సంపుటములు పొప్పేకాక	రు 1-4-0
రెండు కలసిన బైండు	1-8-0
ఆంధ్రపదరూపకము, నాటకాదల లక్షణము	0-8-0

కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు,
ఇమ్మీనుపేట, రాజమండ్రి.

లలిత

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున వెలువడుచుండు మాసపత్రిక. విద్యార్థుల శాస్త్రవాదములకు కవులకు తా శిల్పమునకు పండితుల వివిధవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవ్యాసరచనకు ఇది నూతనరంగస్థలము. చారిత్రక సాంఘికసాహితీ ప్రముఖ విశేషాలములందు వెలువడుచుండును. వింతవింతకథలు విక్రమిత్రిములైన ప్రశ్నములు! విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షలు! జహూమానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణాలితం బగు 'లలిత' పండిత, పామర శ్రీ పురుషాది సర్వజనసమాదరణీయమై రాగలవిజయశతాబ్దమున వెలువడునున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారు అక్టోబరు 2-వ తేదీలోపున కార్యస్థానమునకు చేరునటులంపవలెను. మాదిరిప్రతి ఉచితముగ పంపజాలము. జలయువారు, ఆరణాలు బిళ్లలుపంపిన బడయగలరు. పిమ్మట చందాదారులకు వారి చందానాడి, ఈ ఆరణాలు మినహాయించుకొందును.

చందా సంవత్సరమునకు	రు 2-0-0
ఆరు నెలలకు	1-12-0
ఏడే ప్రతి	0-8-0

కార్యదర్శి
లలితాకార్యస్థానము, విజయనగరము

ఆయుర్వేదకలావిభాషణ

విద్యాన కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధఆయుర్వేదాపధములు 3114

చంద్రమాదపాకము:— జ్వరము, పాండు, మున్నగువాటివలన కలిగిన అశక్తిని పోగొట్టి మంచబలమును ఇచ్చును. ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును శ్రీవ్యాధులకును నుండివిని. శక్తివర్ధక బౌద్ధమయలో లోకప్రసిద్ధి జెందినది. ఒక నేరు రియా మాత్రమే.

అన్ని విధములవ్యాధులకు బౌద్ధమయల దొరుకుచున్నవి.

అడన్:—మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాల

కృంగేరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.

కృష్ణాజిల్లా యెన్ని కలప్రచారము

కృష్ణాజిల్లా తరపున జస్టిస్ పార్టీ అభ్యర్థకులను రొమ్మ గుడ్డి మాట్లాడుచున్న అడుగువాని గోపాలకృష్ణయ్యగారు మీర్జాపురము జమిందారుగారు చేయుచున్న ప్రచారవిధానము ప్రశ్నేకము కలములమధ్య సంఘర్షణను కలిగించుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరసంఘములన్నిటియొక్క శ్రేయోభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నా మని చెప్పు జస్టిస్ పార్టీ కేవలము స్వలాభమునకై చేయు తంత్రముల మాజిల్లా బాగుగ ననుభవించుచున్నది. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరసంఘము లాగద్రోహముచున్నారనియు, ఆ సంఘముయొక్క నిరంకుశత్వమును అణచి బ్రాహ్మణేతర సంఘముల నన్ని విషయములలోను పైకి లాగ ప్రయత్నమునియు జస్టిస్ వర్గము చెప్పుచున్నది. బ్రాహ్మణేతర సంఘముల వికాసముకొరకు శ్రేయోభివృద్ధికొరకు పాటుపడు నాయకులే సంఘములమధ్య కలకలన కలకత్తలను లేవదీయవలెనో? ఇది స్వార్థపరత్వము, మోసముగాదా? ఏయెండ కా గొడుగుపట్టుటయో జస్టిస్ పక్షముయొక్క లక్షణము!

జస్టిస్ పక్షమునకు ప్రశ్నేక నియమిత అభ్యర్థకులు లేక పోయినను కాంగ్రెసు పక్షమునకు వ్యతిరేకముగ నిలచిన ఏ రాజకీయ నియమమును పాటించని ఏ అభ్యర్థియైనను తమ పక్షముగ భావించి సమర్థించుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. మీర్జాపురము రాజాగారు స్వతంత్రపక్షముని చెప్పుకొని డిస్ట్రిబ్యుటర్ల కధ్యక్షుడుగ నెగ్గెను. తనను కాంగ్రెసువారు దరికిచేరనియ రని తెలియును. స్వతంత్రపక్ష మనువారి కిట్లా లో నేడు స్థానము లేదు. స్వతంత్రపక్షమనగా గోడమినిపిల్లి నాటపుపక్ష మను భావము ప్రజలకు బాగుగ దెలియును. అంచువలన విధిలేక జస్టిస్ పక్షములో చేరెను.

జస్టిస్ పక్షమువారును పీరిద్దరును కలిసి ప్రచారము చేసి కొనుటలేదు. ఇద్దరును కలిపిన యొకరి నొకరు మోసము చేయుదురని వారి కనుమానము. మీర్జాపురము రాజాగారు నూజిపేట యెట్టే గ్రామముల ఓట్లన్నియు తాను సీనియర్ ఓటు కేయింపుకొని తనకేమియులేకుండ జేయుననియు గోపాలకృష్ణయ్యగారు నూరయ్యగారు యిద్దరు కమ్మ అభ్యర్థులు అందుటవలన కమ్మనారందరును కాంగ్రెసాభిమానముచే నేమి, కులాభిమానముచే నేమి కాంగ్రెసుకు కాళ్ళి కమ్మవారిద్దరికిని గాని చేయుదురగాని తనకు ఓటుపుట్టదను అనుమానముతో కలిసి ప్రచారముచేయుట మానుకొని చెరియొక నూతన పన్నాగమును పన్నుకొని ఒకరిని కానకుండ మరొకరు ప్రచారముచేసికొనుచున్నారు. తనకేమిదమయిన విద్యగాని రాజకీయానుభవముగాని, లేక బోయినను జిల్లాలోకెల్లను పెద్దపక్షము మగు తన కులములో కులాభిమానమును బుట్టించి ఏదోయొకవిధముగ నెగ్గ గోపాలకృష్ణయ్యగారు విశ్వేషయత్నము లొనరించుచున్నారు. ఇకను మీర్జాపురము రాజాగారన్నతో అసంతృప్తి జెందియున్న తక్కువ సంఖ్యగల కులములందు కమ్మసంఘద్వేషమును బుట్టించి వారందరికిని తాను గార్జియనుగ నుండునని పలువిధములైన ఆశలు గల్పించి గెలుపొందజూచుచున్నారు. జిల్లాబోర్డు పరిపాలనా నిరంకుశమును బాగుగ ననుభవించుచున్న మా జిల్లావాసులు మీర్జాపురము రాజాగారిని పదవ్రష్టుని జేయ నిదివరలోనే సంకల్పించియుండిరిగాని యాయనకండగ నిలచియున్న మంత్రి పాపగల్లు రాజాగారి యనుగ్రహమువలన నెరవేరలేదు. ఇటు కాంగ్రెసువారులు, అటు రెడ్డి, గోపాలకృష్ణయ్యగార్ల పార్టీలవారుకూడ మీర్జాపురము రాజాకు విరోధు లగుటవలన రాజాగారు నిరాశ పొందుచున్నారు. కులాభిమానమును లేపి గెల్పొందజూచుచున్న గోపాలకృష్ణయ్యగారికి విగతాసంఘములు వ్యతిరేకులగుటవలన చిరాకు నొందుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా ఓటరుమహాశయులారా! జిల్లా బోర్డు నిరంకుశముతో బాధనొందుచున్న మన కి మీర్జాపురముబాధ కాన్నియలోకూడనా? వెలతువారిని కొందరిని జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డులందు మెంబర్లుగ నుంచి చేయుచున్న విధానము మనము చూచుచున్నాము గదా! ఇక నీబాధ కాన్నియలోకూడ మనకే! తనకు మంత్రిపదవి యనునని కొందరి ఓటర్లతో ననుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. తనకు మంత్రిపదవివచ్చిన మీ పనులన్నియు నిమ్మకాయవాటమునునెచ్చి ఓట్ల నిమ్మనముని ప్రచారము చేయుచున్నారు. మీ రిదివయసును కలలోనైన నమ్మవద్దు. మీర్జాపురము జమిందారుగారు కొలదిగ మాత్రమే చదువుకొనెను. 4 వ పూర్వమువరకు జదివియుండవచ్చును. ఇట్టి సామాన్య విద్యావంతునికి మంత్రి పదవి వచ్చుట నమ్మ

దసరా మహోత్సవములు

నూజిపేట

శ్రీరాజారంగయ్యపూర్వాపు బహద్దరువారి యున్నత పాతకాల పూర్వ విద్యార్థిసంఘమునా రీపండుగదినములలో, గతసంవత్సరమునవలె, వ్యాయామ, వాఙ్మయపాటీలను, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనములను బురవాసుల ప్రోత్సాహముకొరకు యేర్పాటుచేసిరి. మైలుపరుగు, చెడుగుడు, ఫుట్ బాల్, చక్రరంగము, బాడ్ మిన్ టెన్, యాలపాటలు, జంగముకథలు, పగటివేషప్రదర్శనములు, మోటారునడుపుట, బై సికిల్ పై వడిగబోవుట, బాజా, చెడి, దోచెడి, కత్తిసాము, వక్తృత్వము మొదలగువిషయములందు పోటీలు జరిగెను. ఈవేడుకలజూచుటకై, యాయా నియమితఫలములను నధికారోత్సాహపూరితులై పురజను లధికసంఖ్యాకులగుగ బ్రతిదినమునను సమావేశమునుచువచ్చిరి. 15 వ తేదీన బూర్వవిద్యార్థిసంఘ దళము వార్షికోత్సవము జరిగెను. ఆసందర్భమున యానాడు సాయంత్రము గొప్పబహిరంగసభ జరిగెను. ఇదివర కిచ్చట పాతకాలలో సుమారు పదివత్సరములు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా బరిచేసిన మ-రా-శ్రీ, వి. యస్. సీతారామయ్య అయ్యరుగారు (వి. యే. యల్. టి.) అగ్రాసనాధిపతిగ నుండిరి. పురయ్యార్డు, గొల్లపల్లి, కపిలేశ్వరపుర యెట్టేట్ల జమిందారులును, తదితరపుర పముఖులును సభ నలంకరించిరి. మాతృదేశస్థము, పాతకాలావశేష మొదలగువిషయములగుర్చి నియమితకలలు బ్రసంగించిరి. మ-రా-శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారస్వసతగ నుండుటచే సభకు రాజాలరని రాజమండ్రినుంచి తంతి రాగా సభికు లాకాభంగులైరి. పిదప వివిధపోటీలలో జయ మొందినవారికి బహూమానము లీయబడినను. తరువాతి బూర్వ విద్యార్థులు శ్రీశ్రీరాజా రామచంద్రయ్యగారు, ము. శరణ్య చార్యులుగారు, వై. వి. మాధవరావుగారు, వారివారి విద్యార్థిదళల స్వరించుచు వినోదముగ నుపన్యసించిరి. తమపరి, అగ్రాసనాధిపతులు పూర్వవిద్యార్థుల బాధ్యతలగుర్చియు, ప్రస్తుత విద్యార్థుల విధులగుర్చియు, కడు మనోరంజకముగ నుపన్యసించిరి. మరునాటిరాత్రి, శ్రీ పురయ్యార్డురాజాగారు రచించిన 'జ్యోతిర్మిత' యను నాటకరాజమునుండి, 'ప్రతాపరుద్ర మహారాజసభ' శ్రీరాజాగారి దినాగమ టావరణలో బ్రదర్శింపబడినను.

ఈ యుత్సవముల జరుపుటలో, పూర్వ విద్యార్థి సంఘమువారికి విశేష ధనసహాయముచేసి దోడ్పడిన శ్రీ పురయ్యార్డు సంస్థానాధిపతునకును, యాధాశక్తి ననుసరించి సహాయముజేసిన తదితర జమిందారులకును బరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యాది సుఖముల ప్రసాదించుగాత.

శ్రీ. రామచంద్రయ్య.

దొంగతనము నేరము

ఫిర్యాది ముద్దయి రాజీజేసికొనుట

రంగూను, అక్టోబరు 18:— 'రంగూను డెయిలీన్యూసు' యజమాని మహమ్మదు ఆబాంగారు యం. యల్. సి. ఆదివరకు ప్రెస్ జేనరలు మ్యానేజరుగ నున్న ఆర్. ఆల్లెగొండ రుగారిని ఆఫీసు పెట్టెనుండి ఫిర్యాదికి చెరియకుండ కొన్ని ప్రముఖులను దీసికొని పోయెనని ఇం. పీ. కో. రిపో నెక్టుక్రొంద దొంగతనమునేరముపైని ప్రాసిక్యూటు జేయించిరి. పశ్చిమ సబ్ డివిజను మేజిస్ట్రేటు ముద్దయిని విడుదల జేయుచు కేసు ఉపసంహరించుకొన నిచ్చి పార్టీలు తరువాత రాజీకి వచ్చిరనియు, ముద్దయికి దొంగతనపుట్టుదేశ్యము లేదని ఫిర్యాది యొప్పు కొనెననియు తీర్పులో జెప్పిరి. (ఆ. వె.)

దగినమాటకాదు. జిల్లాబోర్డు, పరిపాలనా విధాన మిట్లున్నవారికి మద్రాసు రాజధాని పరిపాలనమా? ఎవ్వరైన విన్న పరిహాసముజేయుదురు. కేవలము కులాభిమానమును రెచ్చగొట్టి, తక్కువకులములయొక్క అభ్యర్థులు తాలూకాబోర్డు, డిస్ట్రిబ్యుటర్లు లందుకూడ అభ్యర్థులగు నిలచి గెల్పొంద పీలులేని దుస్థితికి దెచ్చిన గోపాలకృష్ణయ్యగారిని యీ జిల్లాలోని కమ్యూనికేషన్సంఘములు మరువజాలవు. జస్టిస్ పక్షముయొక్క కుతంత్రములకు లోబడక మీ ఓట్లను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు మాత్రమే యివ్వవలెనని గోరుచున్నాడను.

(ఒకకాపు)

జాబ్బులు

గోసంరక్షణసమితి-ఏలూరు

(ఒక అభిమాని ధర్మం)

వసంతవాడ కాపురంను, ఏలూరు అన్న, వస్త్రుల వైద్య, విద్యావిదాన సమాజము శాశ్వతధర్మకర్తలలో నొకరగు మ-హ-రా-రా-శ్రీ మేధూరి శోభనాద్రిగారి కొమారుడు జానికరామయ్యగారు, ఏలూరు, గోసంరక్షణ సమితికి, శాశ్వత ఘండుక్రింద 150 నూటయేబది రూపాయలు ధర్మం యిచ్చి శాశ్వత అభిమానిగ చేరినందున సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము. ఇందుకు వందనములు.

మద్దుల వెంకట చిన్నరాజు,
(శాశ్వత ధర్మకర్త)

గొల్లపల్లి రాజాగారి అభ్యర్థిత్వపు ప్రకటన
ది 9 అక్టోబరు ఆంగ్లపత్రికలో 2వ పేజీలు భూస్వాముల స్థానమునకు అభ్యర్థిగా నిలచిన గొల్లపల్లి జమీందారుగారిని 48 గురు బలపరచుచున్నట్లు మిమోరాండం ప్రకటించినట్లు ప్రాయబడినది. సదరు స్థానమునకే నిలచిన నా అభ్యర్థిత్వమును పితాపురం మహారాజగారు, భద్రాచలం, ముక్కాల్, పల్లూరు, వైలవరం, కపిలేశ్వపురం రాజాగారు, చింతపల్లి రాజేగారు, కాటనరం, చింతపల్లి, గుత్తివరేవి, చక్కవరం, లింగగిరి, ధర్మవరం, సత్యనారాయణపురం జమీందారు, గూటాల జమీందారిగారు మొదలగు 49 గురు బలపరచుచున్నారు.

గొల్లపల్లి జమీందారుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచున్న వారిలో కొందఱు, నేను అభ్యర్థిత్వముగా నిలచినట్లు వారికి తెలియకపోవుటచేత వారిమిమోరాండము బలపరచినా మని చెప్పుచూ వారివోట్లను నాకే యిస్తామని వాగ్దానములనుకూడ చేసివున్నారు. అభ్యర్థులు యెవరైనది తెలియకపూర్వమే, ముందుగా వాగ్దానమును పొంది మిమోరాండమును దస్కరులు చేయించుకొనుట యెన్నుకునేపద్ధతులకు వ్యతిరేకమైన సంగతి అని ఆలోచించగా తమకును తెలియగలను. అట్టిపద్ధతి యిప్పుడెక్కడెక్కడ రణలోనికి వచ్చుచున్నట్లు కనుపిస్తున్నది.

జామీందార్లయొక్క హక్కులను నిలబెట్టగలిగిన సమర్థులు, అనుభవకాలురు యెవరైనది బాగుగా విచారించి తమ వోటును యిప్పించగలందులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

యస్. ఆర్. అంకినేని ప్రసాద్,
రాజా చల్లప

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా నిడదవోలు తాలూకాలో
ఎన్నికల ప్రచారము

ఈ నెల 11-వ తేదీని నిడదవోలునుండి శ్రీయత మోతే నారాయణరావుగారు, చిట్టూరి నూరయ్యగారి కొమార్లు భువనేశ్వర రావుగారు, చిట్టూరి అమృతరామయ్యగారు, తమ్మిశేడి నూర్యనారాయణగారు, వంశీ రామచంద్రయ్య చౌదరిగారు, ఆలిపాటి ముప్పయ్య చౌదరిగారు, మొనవర్రె సత్యనారాయణగారు, చెమూరి అమృతరామయ్యగారు, దామోదరపు వెంకట సరసింహ రావుగారు, సాగి ముప్పరాజుగారు, ఇంమూరి సత్యనారాయణగారు మొదలయినవారు బ్రాహ్మగూడెం, ముప్పవరం, చాగల్లు, నెలిటూరు, పంగిడి, ధర్మవరం, ముక్కాల్ (గ్రామములలో ప్రచారముచేసి కాంగ్రెసు శిక్ష్యమును ప్రజలకు బోధించుచు ప్రతి గ్రామములోను కాంగ్రెసునకే తమ వోట్లను యిచ్చునట్లు వాగ్దానములుగావించుకొని తిరిగి ఆ రాత్రి 9 గంటలకు తిరిగి చాగల్లుచేరుసరికి చాగల్లుకాపురంను శ్రీరామన్న, చాగంటి రాజయ్య, అల్ల పానకాలుగార్లు గ్రామంలో గొప్పసభ నొకదానిని యేర్పాటుగావించిరి. సదరు సభకు మహారాజ శ్రీజాజువరపు వెంకట్రాయుడుగారు అధ్యక్షునిగా యేర్పాటుచేసినారు. సదరు సభకు రహదారి వెయ్యిమంది జనము హాజరైరి. సదరు సభలో ఆలిపాటి ముప్పయ్య చౌదరిగారు, వంశీ రామచంద్రయ్య చౌదరిగారు, శ్రీమోతే నారాయణరావుగారు కాంగ్రెసు అనగా యెట్టిదో కాంగ్రెసువారు చేయుపని యెట్టియో జస్తి పక్షమువారు జేయుపద్ధతి యెట్టియో మొదలగు సంగతులను ప్రజల మనస్సులను రంజిల్ చేయునట్లుగా ఉపన్యాసములు యిచ్చినవారు ఓటర్లకు ఓట్లను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే యిచ్చునట్లు వాగ్దానముచేసిరి. పిదప దామోదరపు వెంకటసరసింహ రావుగారు మహాత్మాగాంధీగారి హరికథాకాలక్షేపణగూడాజరిగించి సభ రాత్రి 1 గంటకు ముగింపుచేసినారు.

ఓటరు

తామర తలకురుపులను జాంబక్ స్వస్థతపర్చును

మీకు అతి స్వల్పముగానే నను దురద కురుపు యున్నదని తోచిన పక్షమున, కాల పరిహారముచేయక, జాంబక్ నుపయోగించి స్వస్థతపర్చుకొనుడు. మూలికల వల్ల తయారుచేయబడినట్టి ఈ తైలము మిమ్ములను స్వల్పభాగలనుండి విముక్తి జేయుటయేగాక తామర ప్రణముల పాలుజేయక ఆపును.

జాంబక్, కురుపువల్ల గలుగు నుంటలను పోగొట్టుటలో అత్యోపకారి యై వ్యాధిని గలుగజేయు చిన్న పురుగులను హరిముజేసి, శిశుుకాలములోనే చర్మమును అభివృద్ధిపరచి, మీకు సౌఖ్యమును పుర్వార్థగ్యమును గలుగజేయును.

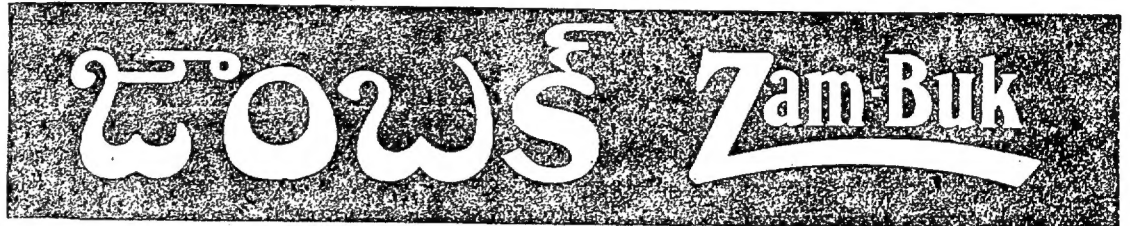
జాంబక్ యొక్క వధిర కలిగిన అపు రూపమైన, మూలికలవల్ల తయారుచేయబడినది. కురుపు, చెమటకాయలు, ప్రణములు, తామర మొదలైనవాటిని కుదుర్చుటలో అత్యద్భుతమైనది.

గాయములు, కాల్పులు, ఆడునుపుండ్లు, పురుగుకాటు, మొదలైన వాటికి కూడ ఉపయోగపడును.

జంతుసంబంధమైన క్రొవ్వచేర్చబడలేదు

చిన్నపెట్టె 1-కి రు 1-0-0 పెద్దపెట్టె 1-కి రు 2-4-0

అన్ని మందుల దుకాణములలోను దొరుకును

నెల్లూరు గుంటూరు జిల్లాల ఢిల్లీ అసంబ్లి అభ్యర్థి

కాంగ్రెసు తరఫున ఢిల్లీ కాసనసభకు నెల్లూరుజిల్లా కవదుకూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ బత్తిని పెరుమాళ్లనాయుడు, బి. ఏ. గారిని అభ్యర్థిగా నిలిపియున్నారు. వీరి యోగ్యతనుగూర్చి జస్టిస్ పార్టీ వారు అభిప్రాయం ప్రకటించినందున ఈ సందర్భమున నెల్లూరు గుంటూరు జిల్లాల అసంబ్లి ఓటర్లకు ఈ క్రింది సంగతులు చెప్పవలసివచ్చినది.

వీరు 1907 వ సంవత్సరమున జాతీయోద్యమము ప్రారంభమైనపుడు బందరు కాలేజీలో విద్యార్థిగా యుంటూ కాంగ్రెసు ప్రచారమున పూర్తిగా పాల్గొన్నవారిలో నొకరు. నాడు మొదలు నేటివరకు ఏయేదోగమునకు ఆశీర్వాద నిరాడంబరముగ దేశసేవచేయుచున్నారు. వీరు పెద్దకమ్మకుటుంబములోనివారు. వీరి తండ్రి చాలాకాలమునుండి సంస్థానమున దివాన్ గా నుంటుండిరి. గొప్ప భూస్వామి. కుటుంబములోని కలతల వల్ల వీరి పెద్దలు వేలకొలది వ్యాజ్యములలో వెచ్చించిరి. కాని వీరు ఓర్పునపించి అన్నివ్యవహారముల దిద్దుకొనుచున్నారు. రైతులమీద వీరి అభిమానము వర్ధిల్లుట అనవసరము. తాను గొప్ప రైతు కావుననే వారి కష్టములను చక్కగా గుర్తించి వారి మేలుకే ఎల్లప్పుడు పాటుపడుచుండును. బి. ఏ., ప్యాసుకాగా నే వారి బంధువులగు శ్రీ చల్లపల్లి రాజాగారిద్వారాని తన శ్రీ జాగ్రత్తమాడి కుప్పస్వామిగారివల్ల గాని ఏ గొప్ప యుద్ధోగమో సంపాదించుటకు వీలున్నను అట్లుచేయలేదు.

1918-19 సంవత్సరములలో కందుకూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులై ప్రజలకు ఆశీర్వాదముల చేసియున్నారు. గీతా రహస్యమును తెనుగు శ్రీ బాల గంగాధరతిలకగారిచే ప్రచురింపించుటకు పునఃవెల్లి వారితో కొంతకాలముంటూ దేశ సేవచేయుటయందు పూర్తిగా శీఘ్రులైరి. ఇట్టివారిని కమిటీ వారిని కొన్నింటిని అంగము ఆమోదము తెచ్చిరి. వీరికి కుల ప్రాధినిధ్యమును నమ్మకములేదు. కావున జస్టిస్ పార్టీ చేసిన కమ్మ వారెంతో ఆపకాము చేసినను లక్ష్యపెట్టక తనకు తోచిన రీతి ని దేశసేవచేయుచున్నారు. వీరికి పోటీచేయు చౌదరిగారు ఎడ్లర్లు నూలు పరిపాలనలో లోపములు కావించిరిని అభియోగమున చిక్కుకొని సెవనన్నకు కమిటుయారు. కాంగ్రెసువారిని ప్రతికర్తనాగు వీరి అభ్యర్థిత్వమునకు విఫలము కల్పించుటలో ఆశ్చర్యములేదు. కావున అందరును వీరినే ఎన్నుకొందురని తలచెదను.

ఏ. రామరావు బి. ఏ.

అలహాబాదు హైకోర్టు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 18:—నెలవులైన పిదప హైకోర్టు నురల నేను తెరవబడెను. శ్రీ శ్రీ జడ్జిలు ముగ్గురకు జస్టిసు ఈక్వాబలు అహమ్మదు, జస్టిసు ఫుల్లెక్, జస్టిసు కెండలీకు గారలకు ఉద్యోగపరమాణమును ఆర్జింగు ఫిల్లుజస్టిసు సర్ సెసిలువార్లుగా రొసగిరి.

(అ. ప్రె.)

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

కోల వెన్ను - (బెజవాడ తాలూకా)

14-10-26 తేదీన మాగ్రామము కొల్లిపర నూరయ్య చౌదరి, నల్లూరి పాపయ్యచౌదరి, భోడె వెంకట ముప్పయ్య చౌదరి, పర్వతనేని వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి, పిల్లట వాసు మంతరావుగార్లు వచ్చి ఓటర్లనందరను చూచిరి. కొల్లిపర నూరయ్య చౌదరిగారు కాంగ్రెస్ నలువది సంవత్సరములనుండి చేసిన గొప్పకార్యముల గూర్చియు జస్టిస్ పార్టీవారి దుర్మరీతమును గూర్చియు విశదముగా ఓటర్లందరకు చెప్పిరి. గ్రామములో నూరయ్యచౌదరిగారు వచ్చి వెల్లినతరువాత కాంగ్రెసును బలపరచుటకు కాసనసభకు కాశీశ్వరరావు నూరయ్య చౌదరిగార్లకును ఎస్సీకి టంగుటూరు ప్రకాశముపంతులుగారి కిని వోటు యిచ్చుటకు యత్నాహూహరితులై యున్నారు.

(కాంగ్రెస్ అభిమాని)

బెజవాడ గ్రామకరణం మణేగారల డిస్ మిస్

బెజవాడ గ్రామకాపురము నోడి రామకృష్ణ, గంధం కృష్ణారావు, మిప్పరు భానుస్, చోర్ల వల్లె రాగార్ల తాలూకు ఘోషారు ముప్పది నలువదివేల రూపాయలకిమ్ముగుల భూములను తమ స్వంతలాభం నిమిత్తం బెజవాడ కరణం వుప్పులూరు వెంకట గోపాలరావు, మణేదారు, మసీదు కోటయ్య రివిన్యూ వేలం వేయించి తమ యిలాకాదార్లపేర వేలం కొట్టి వేయించిన సందర్భములో బెజవాడ రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరువారి ఎదుట నై ఆస్తిగలవారు దాఖలుచేసిన పిటిషనల మీదట రివిన్యూబోర్డువారు వేలం రద్దుపరుస్తూ కరణం, మణేదారులను విచారించి శిక్షించవలసినదిగా వుత్తరువులు యిచ్చి నందున మారివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారు పూర్తిఅయిన విచారణచేసి 19 మంది సాక్షులను విచారించి కరణం మణేదార్లు కుట్రతో స్వలాభంకోరకు ఆక్రమగా ఎక్కువ విలువగల ఆస్తిని బహు స్వల్పభూమి కు కొట్టివేయించినారనియు వీరు నవుకరీలో వుండ నర్దులుకారనియు 10-10-26 స|| తేదీన కరణం, మణేదారును భరతరపుచేసినారు. ఈ సందర్భములో గ్రామము సభకు కూడా కొంతభాగ్యుత వున్నదని కరణం మణేదార్లు మునపలుమీద మోసిన నిందను ఆధారములేదని మునపలు నిర్దోషియని తీర్పులో వ్రాసినారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

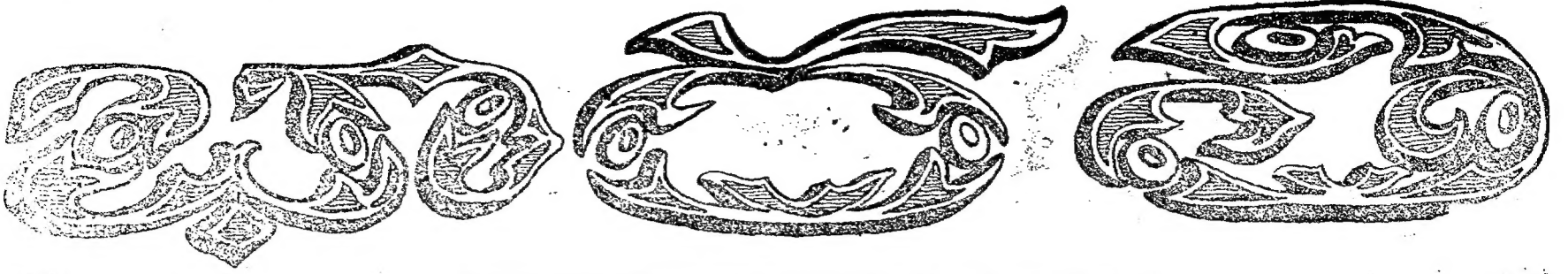
వ్యవసాయపు రాయలు కమిషను

పూనాకు వచ్చుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 18:—వ్యవసాయపు రాయలు కమిషను పూనాకు 21 వ తేదీ వచ్చును. లిజాబెత్ ప్రభువు, పర్లాకినిడి రాజా, మాడెను, స్మితుగారు పూనాలో నున్న ఆధిరోజులును గవర్నరుగారి ఆతిథ్యముగ నుందురు. (అ. ప్రె.)

గంజాము:—	శ్రీయుత వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు;
	... విశ్వనాథదాసుగారు
	... ఉన్నవ రామలింగం గారలు.
విశాఖపట్టణం (నగరం):—	... వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారు,
(జిల్లా):—	... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహారాజుగారు
	... పూసపాటి తుమారవెంకటపతిరాజుగారు
గోదావరి (నగరం):—	... చావలి రామసోమయాజులుగారు.
(జిల్లా):—	... బిక్కిని వెంకటరత్నంచౌదరిగారు.
	... కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు
పశ్చిమగోదావరి:—	... దండు నారాయణరాజుగారు,
	... మోతే నారాయణరావుగారు.
కృష్ణ:—	... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు
	... కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు.
గుంటూరు:—	... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు
	... కోట జయరామరెడ్డిగారు.
నెల్లూరు:—	... ఆమంచర్ల సుబ్బ కృష్ణరావుగారు.
	... పోణకా గోవిందరెడ్డిగారు
చిత్తూరు:—	... కొండుూరు వెంకటశివరాజుగారు
కడప:—	... కె. కోటిరెడ్డిగారు
	... ఎ. పరశురామారావుగారు.
ఆనంతపురం:—	... చీమలవాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు.
	... చిన్నపమడ ఓబిరెడ్డిగారు.
కర్నూలు:—	... గాడిచర్ల హరినర్సోత్త మరావుగారు
	... పి. శివరావుగారు.
బళ్లారి:—	... సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు
చెన్నపురి:—	... సి. యస్. గోవిందరాజు మొదలియారుగారు
	... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు
	... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.
	... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖాన్
నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు:—	(మహమ్మదీయస్థానము) [గా
	... మహమ్మద్ ఖాజామొహదీన్ సాహెబుగారు
దత్తమండలములు:—	... సయ్యదు మొహదీన్ ఖదీగారు
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:—	... యస్. సత్యమూర్తిగారు (విజయ మొందిరి)
దక్షిణ ఇండియా వర కనంఘము:—	... సి. గోపాలమీనాక్షగారు

రాష్ట్రమిందలి నామకర్తృము నహింసు కలుంబుమల
కు సర్వ మైశ్వరము బడయగు ధూముల దానము చేసినందులకు
మీరు సంతమును వెల్లిబుచ్చుచున్నారు. వారు దీనిన వారు గ
నుకనే దొరతనము వారల గౌరవించెను. ప్రకృత్యు తరముల
వారు మహాయుద్ధమును గురించి మరచిపోవుచున్నను, వివాసంఘ
పథ్యము సామ్రాజ్య సంరక్షణము నిమిత్తము గావించిన రాష్ట్ర
గమును నేను నరుంజాలను. ధూన్యానుజా, జహించారుజా,
మహారాజులు, మహాయుద్ధ సమయమున సార్వభౌమునకు సా
మ్రాజ్య సంరక్షణము నిమిత్తము అర్పించిన భవము, సెలలు
సరించి యిండియావ్యవహారములు చెరిచుని వారు గూడ విశేష
ముగ ప్రస్తుతించిరి. నేను హిందూ దేశమునకు వచ్చినప్పుడినుం
డియు భారతదేశము గావించిన నేవగరించి విచారించిన జోల
దిన ముఖ్యముగ పంజాబు గావించిన మహానీవ నాకు విస్మయ
ము గలిగియియున్నది. మహాయుద్ధము చూచి ప్రాత్యక్షమైన విస్మయ
టగూడ మీరు జూపిన రాజభక్తియు, చేసిన సేవయు అర్హ
స్థానము వహించి ప్రజల మనములగు యుండగలగు, సర్వకు
సర్వీసులగు బాధ్యతల ఉద్యోగములను వివాసంఘపథ్యోపు
త్రులను నియమించ వలసినది గోరితిరి. ప్రస్తుతముల జరుపుటచే
గలుగు జ్ఞానముచేగాక పరిపాలన గావించుటకు కావలసిన గుణ
ములు వేరుగ గలవు. కీలము, భైర్యము సామర్థ్యాల విద్యాగ్రు
సామ్యుగాదు. సర్వవిధానము తొలగించుటకు సామ్యముగాక
పొయినను సార్వభౌముని నేజీయటకు మీరు చూపు కోరికను
నేను మరునను. రాష్ట్రాధ్యక్షుడయ్యు న్యకసామంతుడై నాధార
పడి యున్నదనియు దానిని అభ్యివృద్ధిపరచుటకు విజ్ఞానమువలన
గలుగు పద్ధతులనెల్ల ఉపయోగింపవలయుననియు మీరు నిర్ణయించి
నందులకు నేను సంతసించు చున్నాను. కాబట్టి మీరు గోరిన
రీతిని ప్రచారముల సంఖ్య తప్పకుండ హెచ్చించెదను. ఇందు
కొరకు స్థానిక ప్రభుత్వము తయారుచేయు స్క్రిపు నా సాను
ధూతి బడయగలను. మీరెప్పుడును గ్రామస్థుల నున్న నిత్య
జీవితమును నేను స్వయముగ గ్రహించెదను గ్రామముల పంప
ర్శించునప్పుడు మీ ధూన్యాముల ఎప్పటియు సంగర్పించి తత్స
మస్యల విచారించుట కవకాశము గలుపనని తలంచెదను. నగర
ములకు దూరమందున్న మీకు బాధ్యతలు విస్తారముగ గలవు: మీ
రైతులు మీ యిష్టానుసారముగ మెలంగెదరు వారు మీపై
ఆధారపడియున్నారు. మీరు వారల ఆసరించి నిత్య సకస్యల
మెలకువతో బరిష్కరించుట చుండురాష్ట్రీయసామ్యుడయ్యు మాధా
ర పడియున్నది. ఈ బాధ్యతను గవర్నరు మెంటు కాపాడుటకు
ప్రయత్నించుచున్నాడు. మీ కుటుంబములగౌరవమును గాపా
డుట దొరతనముయొక్క సాంప్రదాయముగ నున్నది. పంజా
బు రాష్ట్ర ప్రజలు దేవునుకొరకు గావించుటకు వ్యవహారము
లందు మీరు దొరతనమునకు జేయూడ నొసంగెదనని నేను సం
పూర్ణముగ విశ్వసించు చున్నాను. (అ. ప్రె.)

నచిత్రమానపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నచిత్రముగ బంపుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

ఆశ్వయుజమాన సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రాతఃస్మరణము—శతావధాని అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; (శ్రీ) సత్యనారాయణ స్తవము—కేతవరపు వెంకటశాస్త్రి గారు; యోధుఁడా!—నాశము కృష్ణారావు గారు; కాపురమ్మండనలు, మృషాకాంత! వింత!!—పండిత పురాణం సూర్యనారాయణశర్మగారు; విరాటపర్వము - సవరసములు—నిడమర్రెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తిగారు; రాగత్వస్థ—‘ఈశ్వర’ పురాణవిమర్శనము—పారసంది సర్వేశ్వరశాస్త్రి గారు; సామ్రాజ్యసాంత్వనము—తమిళ శ్రీరామ్యప్ప రావు గారు; ముద్రా రాక్షసము-తన్నా వశాచిత్రము—భాగవతుల దక్షిణమూర్తిశాస్త్రి గారు; వలవంత—పి. అన్నాజీశర్మ గారు; రామాయణమునందలి వానరులెవరు?—కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు; నిత్యానిత్యములు—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు; మాళవికాగ్ని మిత్రము నాటకమే యనఁదగు—బులుసు వేంకటరమణయ్య గారు; నారదగీతము—పూడిపెద్ది వెంకటరమణయ్య గారు; సౌందర్యోపాసకుఁడు—శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు; కష్టమా!—నీరివి ఆంజనేయులు గారు; పశ్చాత్తాపము—విజయూరి భావనాచార్యులు గారు; ఊర్వాశి—కొమాండ్వారు కృష్ణమాచార్యులు గారు; దయ్యాల

కొంప—గర్భాము అప్పారావు గారు; దశమగ్రహము—కో. వేం. కృష్ణమాచార్యులయ్యవార్లు గారు; నీరుణం తీర్చుకున్నా—విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారు; పశ్చాత్తాపము—వెలగపూడి దాసయ్యచౌదరి గారు; పాతబియ్యం! కొత్తబియ్యం!—భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు గారు; శకుంతల—హరిబ్రహ్మేశ్వరులు; పొదిలేసీమ దండకవిలే—వేమూరి విశ్వనాథశర్మ గారు; ఆశీస్సు—పండ్వారం వెంకటసుబ్బయ్య గారు; మిత్రహితోపదేశము—ముగిపూడి వేంకటశర్మ గారు; గుప్త సామ్రాజ్యము—గూడ కృష్ణమూర్తి గారు; బంటిమిట్ట-పోతరాజు—గోవాడ గోపాలకృష్ణయ్య గారు; నక్షత్రకల్యాణము—పూతలపట్టు శ్రీరాములురెడ్డి గారు; మన్మథుని ప్రగల్భవాక్యములు—భాగవతుల నృసింహశర్మ గారు; బాధకాలవ్యవసాయచరిత్ర—వెండ్వాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; ద్రౌపదివాక్యము—పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు; అర్థశాస్త్రము—గండికోట సత్యనారాయణమూర్తి గారు; పదరా పోదాము-పల్లెలూరికి మనము—ఒకచౌదరి; గ్రంథస్వీకారము అంశతయ్య—మెనుమర్రి వెంకటరత్నము గారు, యువకవిమండలి, సాధి ప్రాయవిశేషములు

చిత్రములు

త్రివర్ణ చిత్రములు:— శంకరనారాయణస్వామి, లక్ష్మీ.

ఏకవర్ణ చిత్రములు:—తంజావూరి (కోట)లోని శిల్పచిత్రములు: ౬, ప్రాచీనాభరణములు ౨, అమినుల్లారాజుగారు, గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికారాయబారులలో నొకరికి బొంబాయినగరమున స్వాగతము నిచ్చుట; జార్జిమైకేలుదొరగారు, కార్ననుదొరసాని - ఇంగ్లీషుచానలును ఈదినవారు. కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ, ఆరణ్యక కళాశాలలయందలి ఆంధ్రవిద్యార్థులు; దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు; ఇతర చిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు ‘ప’ ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతీపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టర్డ్ పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్డరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. వీ. పీ. లు పంపినచో సొమ్మురు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రిక సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైన కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ 20
డిటా	డిటా
	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 11
డిటా	డిటా
	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 6
డిటా	డిటా
3	1 పుటకు ,, 25
డిటా	డిటా
	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 13
డిటా	డిటా
	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 7

1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ 30
డిటా	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 15
డిటా	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 8

రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

ప్రభుత్వపరిశ్రామిక పాఠశాలలు

ఉత్తరసర్కారులలో స్థాపించిన అవకాశములేదనుట

అభివృద్ధిశాఖ విచిత్రప్రకటన

సెప్టెంబరు 18-వ తేదీ ప్రభుత్వప్రకటన క్రిందివిధముగ వెలువడినది.

పారిశ్రామిక సాంకేతిక విద్యావిచారణ సంఘమువారు నివేదికయందు డబ్బున్నచో అవకాశ పరిశ్రామిక విద్యాలయములను దత్తమండలములలో నొకటి, ఉత్తర సర్కారులలో నొకటి పశ్చిమతీరమున నొకటిమాత్రము స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు జేసిరి. ప్రభుత్వమువారు రెండు కంగీకరించిరి. కాని ముందుగా యాగ స్వల్పకార్యము ప్రారంభించి ఎవరి కొరకు యాపాఠశాల లుద్దేశించబడినవో వారికి నిజముగా మేలు కేయునని రూఢిగ తెలియువరకు ఈపాఠశాలలను గాను యెక్కువద్రవ్యము వెచ్చింప యివ్వవలెననిరి. కావున ఉత్తరసర్కారులలో నొకటయి (ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తెలుగుకొన నుద్దేశించబడిన) పాఠశాలను స్థాపించుటనుగూర్చి పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరుగారి అభిప్రాయమును గోరిరి. ధనశక్త్యమునందు బెజవాడయందు యిదివరకే పబ్లికవర్క్సుల శాఖ వర్క్సులను లున్నందున వాని ననుసరించి పాఠశాల స్థాపించు నుద్దేశముతో ముందుగా యీ ప్రాంతము నూచింపబడెను.

బెజవాడలో వసతిలేదనుట

1925 జూన్ 1 వ తేదీ లేఖయందు పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరుగారు యావిషయమున కొన్ని సూచనలు గావించిరి. ధనశక్త్యమునందు వర్క్సులను అధికారులు లాభకరముగ నియమించుకొను కొద్దిమంది ఆంధ్రప్రదేశ్ లు (పని నేర్చుకొనువారు) ప్రత్యేకశిక్షణ అవకాశములొసంగి, పరిశ్రామిక శాఖవారు వారికిని వర్క్సులందు కంట్రాక్టులచే నియమించబడు తదితర బాధ్యతలను విధ్యకేంద్రము, ఖర్చులలో నొకభాగము మాత్రము పబ్లిక వర్క్సులవారు భరించుకొనుట మంచిదని డైరెక్టరుగారు సూచించిరి. ఇక బెజవాడలో వర్క్సులను పరిశ్రామిక విద్యాలయము కనుకూలముగ పబ్లికవర్క్సులవారికి నుండజాలనని డైరెక్టరుగారు దలంచిరి. పబ్లిక వర్క్సుల శాఖవారంగీకరించినను, వర్క్సులలోపల ప్రభుత్వపరిశ్రామిక విద్యాలయము స్థాపించుట కాతను యిష్టపడలేదు. ఈ స్థానమునకు అవసరముగ చాల వ్యయమగుననిరి. ధనశక్త్యములో వర్క్సులను పరిశ్రామిక పాఠశాలలను చాలించును, బెజవాడలో వర్క్సులను అనుకూలముగ లేనందున ఒక్కటేమార్గము నాతను సూచించెను. ముందుగ వడంగి, కమ్మరి పనినెర్చును, పిమ్మట మోటారుకారులయంత్రము నడపుట, శేత మున్నగునవి నేర్పుటకు ఉత్తర సర్కారులలో చిన్న పరిశ్రామిక పాఠశాల బెజవాడలోనే కాదు ఎక్కడనైనను స్థాపించవచ్చుననిరి.

1925 ఆక్టోబరు 2 వ తేదీన డైరెక్టరుగారు వేరొక లేఖయందు, పెంబు గోలియలు క్రైస్తవసంఘమువారు తిండి పనులలో వలెనే బెజవాడ చేయను పరిశ్రామిక పాఠశాల స్థాపించునన్నారనియు, ఆ పాఠశాల రాష్ట్ర ప్రజల కెట్లుపయోగపడునదియు తెలియునరకు ప్రభుత్వమువారు సర్కారులలో పాఠశాల స్థాపించు విషయము నిశ్చయించరాదనియు, వారి పాఠశాలలను ప్రభుత్వమువారు పోటీగ వేరొకటి స్థాపించినచో రెంటికి నష్టము రాగలదనియు సూచించిరి. అందుచే కాలికటునందు పశ్చిమతీరమున వేరొకటివైనను పాఠశాలనుగూర్చి యొచన జేయవలెననిరి.

ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము

ఈ సూచనలను ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగ పరిశీలించిరి. డైరెక్టరు స్థానము ప్రకారము ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని లాభకరముగ ఉద్యోగములు కల్పించుటకు ధనశక్తియందు బెజవాడలోని వర్క్సులను లుతగిన వసతులగల్గియుండలేదనియు, యిందుని నిమిత్తము మై వెచ్చించు ద్రవ్యమునకు కట్టుబడియుండదనియు ప్రభుత్వమువారు దలంచుచున్నారు. పెంబు గోలియలు సంఘమువారు బెజవాడ శ్రీ అప్పడే పాఠశాలను స్థాపించినందున యావర్క్సులను లున్నచోటనేగాక వేరొకటివూడ ప్రస్తుతము పాఠశాల నియమించరాదని నిశ్చయించుచున్నారు.

రాష్ట్రములో వేరొకటివైన పాఠశాలను స్థాపించ విచారించుట. ముందుగ పశ్చిమతీరమున నూతన పాఠశాల స్థాపించు యత్నించును. కావున పశ్చిమ తీరమునందలి రెండుజిల్లాలలో యొక్కటిగిన పనులకుగలభో డైరెక్టరుగారిని విచారించి చెలియ చేయ గోరిరి.

వి. పాండురంగరావు, ప్రభుత్వకార్యదర్శి.

విజయనగర పురపాలకాధ్యక్షులకును సంఘసభ్యులకు నొకమనవి

ఆర్యలారా,

లోగడ లేటు పేర్ల రామయ్య ర్మిశ్రేష్ఠిగారు తండ్రిగారి శ్రేష్ఠతైయ్య పెరిలియన్ అను నొకదానిని ఐక్యరియా మెమోరియల్ పాఠశాలలో నిర్మించి దానిని ప్రజల యుపయోగార్థము విజయనగర పురపాలక సంఘమువారి కొసంగినట్లు అందరికి విశేషమే. కొంతకాలము దానిలో 'వెనులాకలెబ్రరీ' కొంతకాలము వైశ్యసంఘమువారి పుస్తకభాండాగారమును ఉండెడిది. క్రమముగా ఆగృహము జీర్ణించి శిథిలావస్థ జెందుచున్నది. దీనిని సరిగ్గా నుండియు దానిశ్రేష్ఠ యెవరు తీసికొనినట్లు గనుపడదు. మ్యూనిసిపాలిటీతాలూకు ప్రాతమర్నీలు, బొక్కులు మొదలైనవి ఉండుచున్నవి గాని ప్రజల యుపయోగార్థము అది వాడబడుటలేదు. ఇంకను పూర్వము అక్కడఉండే వెనులాకలెబ్రరీ యిప్పుడు సిటిక్లబ్బులో కొద్దిమొదలగునది ఒకమూల పడియున్నది. దీనికి ప్రత్యేకతవరణ, గృహము ఉండిన సభ్యులసంఖ్య హెచ్చయి, ప్రజాసామాన్యమునకు అందువీడి 'నండి వోడి' గ్రంథాలయములవలె అభివృద్ధిచెందుటకుసంపాదములేదు. ప్రస్తుతపు చైర్మనుగారు ఈతైబ్రరీకి ప్రత్యేకముగా నొకగువస్తాను వేసి కొంతమట్టును అభివృద్ధి చేసినందుకు వందనీయులు. సత్రైయ్య పెరిలియనును బాపచేయించి దానిలో నీతైబ్రరీ తిరిగి వెలికిల్పిన బాగుండును. ఇంకను ఈయారిలో సభలు గావించుటకు ప్రజాసామాన్యము స్వేచ్ఛగా మమయోగించు స్థలమొక్కటియు లేదు. సిటిక్లబ్బు కార్యకర్తల యదారస్వభావులగుటచే తమయావరణ నిట్టిసభలకు యిచ్చుచున్నను అది తదితర మెంబర్లకు ఇబ్బందిగా నుండకపోవుటలేదు.

వైవిధ్యము లులోచించి పురపాలకసంఘమువారు త్వరలో నాగృహమును బాపచేయించి, వెనులాకలెబ్రరీని అందు తిరిగి ప్రవేశపెట్టుదురని కోరుచున్నాను.

ఈ సందర్భమున బొడ్డును ఎన్నేటు ప్రాప్తయింపగలను, లేటు రామయ్య ర్మిశ్రేష్ఠిగారి అల్లుడును శ్రీయుత భారా త్రిపురసుందరలింగంగారికి ఒక మనవి ప్రత్యేకముగా చేయవలసియున్నది. ప్రజాసామాన్య ముపయోగార్థము ఏర్పడిన మ్యూనిసిపాలిటీకి ఉదారస్వభావులు విరివిగా విరాళమిచ్చుట ఆచారమైయున్నది. ఈ విరాళమునకు కొద్ది, గొప్పలేదు. అందులేదు. కాని తమ మామగారైన రామయ్య ర్మిశ్రేష్ఠిగారిచే నిర్మించి యిప్పుడైన గృహము తిమకన్నులతో నది శిథిలావస్థ జెంది, దాకలయొక్క ఉద్దేశములను వేరుగా నా గృహ ముపయోగించబడుట జూడుట సమంజసముగాదు. అందుచే దాని శీఘ్రగత త్రిపురసుందర లింగంగారు ఈ వనతిని తగు మరమ్మతుగావించి పురపాలకసంఘమునకు తోడ్పడుట తమ యుదారతను వెల్లడించును. లేదా, ప్రస్తుతము పురపాలక సంఘములో సభ్యులగుటచే నీ కొకతీర్మానము పురపాలకసంఘములో ప్రవేశపెట్టి, వారిచే నెనంతిశ్రమకాలములో తమ మామగారిచే కట్టించబడిన వనతిని మంచిదితిలోనికి తెచ్చెదరని నానమ్మకము. ఈ భారమంతయు ఏ విధముగా కాచిన త్రిపురసుందరలింగముగారినిదనే విస్తారమున్నదని నా యుద్దేశము.

ప్రజాసేవకుడు.

వెలువడినది! త్వరపడుడు! నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయం దైదవకుసుమము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గిషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్పన్ననీగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవమణివితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో జేటగా సూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను సైజు నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦.

ఆంధ్రగ్రంథమాల;

తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి

వాతావరణస్థితి

1926 సం ఆక్టోబరు నెం 19-వ తేదీ మంగళవారము

Table with 6 columns: Location, Temperature (Max/Min), Humidity, Wind Speed, etc. Rows include various locations like Hyderabad, Bangalore, etc.

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగనే యున్నదనవచ్చును. వికాశపట్నములో, కాకినాడలో మామూలుకంటె వాతావరణము పొడిగానేయున్నది. పగటి కేడిమి 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 3 1/2, కాకినాడలో 4, గోపాలపురంలో 5 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ.

దక్కణ:—మేఘములు అంత పలచగనున్నవి. కడపలో 2 1/2 కర్నూలు 3 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసు లో చినుకులుబడినవి. కడలూరులో మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల పలచగ నున్నవి. కడలూరులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్షిణమున చాలాదూరము నెచటో చినుకులు అచటచట బడవచ్చును. తక్కినచోట్ల వాతావరణము కాగుగనే యుండును.

ఏ. ఏ. నారాయణలియ్యరు, సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

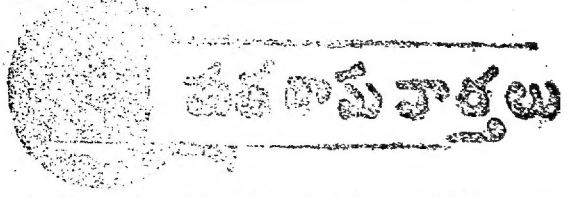
జాతీయ యువజనసమితి

గాంధీనగర మన్నడి మార్కెటునంద 20 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు చిన్న పుర జాతీయ యువజన సమితియొక్క ఉపశాఖ నెలకొల్పబడును. శ్రీ. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రారంభోత్సవమును గావించురు. గొల్ల డాక్టరు యు. రామారావుగారధ్యక్షత వహించెదరు.

రాజమహేల తాలూకానందలూరు రేంజీ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయమేనేజర్లమహాజనసభ పుల్లంపేట.

ఈ నెల 31 వ, తారీఖున పై మహాసభ పుల్లంపేట, బహుత్తమ విద్యాదాన సభా స్కూలునందు మధ్యాహ్నం 12 గంటకు జరుగును.

గొట్టుముక్కులదక్షిణామూర్తి. నెకటరీ.

సెనెటున భ... సెనెటున భ... సెనెటున భ...

బర్మా భంతుల ఆలస్యము:—కు పా ను వలన కంటికిగలు పెరిచియినందున బర్మా కంటివార్తలు ఆలస్యముగ చేరను.

సెనెటు ఎన్నిక:— సెనెటుకు గ్రాడ్యువటుల తరపున 30 మంది, హోమ్మార్టుల తరపున 30 ని సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు బర్మా ప్రకటన నవంబరు 9 వ తేదీన గజెటులో ప్రకటించబడును.

చంగల్వరాయనాయకరు ఉచితఆయుర్వేద వైద్యశాల:— వాపేలో యీ వైద్యశాలయందు సెప్టెంబరు మాసమున 14017 రోగులు చికిత్స జూరిరి. రోగి ఒక్కంటికి 6, 7 రూపాయలు ఖర్చయినది.

ఆడిటరుల సంఘము:— ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున కి. కె. వొరక్కామి అయ్యగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారు రిజిస్ట్రార్లుగాను గూర్చి 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గ. లావాదేవీయందు ఉపన్యసించెదరు. జి. టి. బోగు గారు అధ్యక్షుల హాజరైనారు:—

కర్నూల్ క్రాంత్యగారి ఉపన్యాసము:— బికోపియను పురుషులకు యీ ఉపన్యాసమున పచ్చయ్యపక్కాళాలలో శేపు 20 తేదీ యి. పంకాలము 6 గ. పభజనము. కర్నూల్ క్రాంత్య ఎం. ఎల్. టి. గారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులగూర్చి ఉపన్యసించుదురు. పి. ఎ. భూర్గాగారు అధ్యక్షతవహించుదురు.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ:— ఈసభవారు దశరథ వృక్షములను 15, 16, 17 తేదీలను జరిపిరి. 16, 17 తేదీలను అల్పాహారము లాసంగి సభ్యుల సానందింపజేసిరి 16 తేదీని భగవంతుల సప్తగిరి అగ్రస్థులతోడ సాంవత్సరక సభను జరిపి గత సాంబి విహారము అంగీకరించి ముందుసాటుకు కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనిరి. 17 తేదీని విజితవేదధారణమును జరిపి అందు మొగ్గించినవారికి కొందరికి బహుమానము లాసంగిబడినది. ఈ బహుమానములను జి. వెంకటనారాయణ నాయుడుగారు వేపధారల కొసంగిరి. విజయనగర సామ్రాజ్య పతనమునుండి కొన్నిరంగములు ప్రదర్శించుటతో నీ యుత్సవములు యుత్సవముగ ముగింపబడినవి.

ప్రపంచములోకెల్ల పెద్దరైలుస్టేషను రైల్వేస్టేషనును స్టాటుఫారముల పొడవు బిల్లు బాబితా బిల్లి ప్రకటించబడినది. ప్రపంచముంటిలో సోనాపూరు (ఇండియా) స్టేషను స్టాటుఫారము పెద్దదనియు 2450 అడుగులు పొడవుగలదనియు తెలియజేయబడినది. మాంచెస్టరు స్టాటుఫారము 2175 అంగుళాలపురం 2112 అ. మెల్బోర్న్ లు 2006. బారావును గోండ్ స్టేషనులకు 2000 అడుగులు పొడవు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

గోహాతి కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులు ఏలూరు, అక్టోబరు 19:— గోహాతి కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగ బోయిన కాంగ్రెసు సభ్యులు 25 వ తేదీలోపుగా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెనని కార్యదర్శి తంతి బంపుచున్నాడు.

మదరాసు హైకోర్టు

అడిమనల్ జడ్జిలు ఏలూరు, అక్టోబరు 19:— గొల్లి జడ్జిలు వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యగారు, సి. దమోదన్ నాయుడుగారు మదరాసు హైకోర్టులో 1928 అక్టో 20 తే:నుండి ఒక సంవత్సరము అడిమనల్ జడ్జిగా పని చేయుదురు. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయస్థానవార్తలు

గొల్లప్రోలుసంస్థానపుదావా

హైకోర్టు, అక్టోబరు 19:— న్యాయమూర్తులు కృష్ణను, వెంకటసుబ్బారావుగార్లు యెదుట చాలాకోజులుగా విచారణ జరుగుచున్న గొల్లప్రోలు ఎస్టేటు దావాయందు వాదితరపు సమాధానమును, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు నిన్న సాయంత్రముతో ముగించిరి. ఈ యువయువన ప్రతివాదుల వరపున టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగారు తుది సమాధానమును వాదించుటకు ప్రారంభించిరి.

గొల్లప్రోలుజమీందారీగా రొనర్చుకొనిన దత్తత చెల్ల నేరదనియు, మొదటివారకుడగు తనకే ఆ జమీందారీ సరిక్రమింపవలెననియు వాదించును పితాపురమున హాజరగా రివావాను చెచ్చిరి. గోదావరి జిల్లా కోర్టు వారు పితాపురము మహారాజాగారి తరపున తీర్పు జెప్పిరి. ఆ ప్రతివాదులగు గొల్లప్రోలు జమీందారీయు, ఆమె దత్తపుత్రుడును, సదరు తీర్పుపైన హైకోర్టువారి కీఆప్టియను గావించుకొనిరి. దత్తత చెల్లుననియు, వాది, వెనుకటి పితాపురము జమీందారుగారి బొరసపుత్రుడు గాదనియు, అందుచే ఆతనికి వారసత్వపుహక్కు లేదనియు ప్రతివాదులు వాదము.

రామచంద్రయ్యగారి దివసమున మొదట వాదియొక్క జననమును గురించి సాక్ష్యముబద్ధమైనదని వాదించిరి. రాణి మంగాయమ్మగారు, వారిని ప్రసవించినపుడు జూచినటులు చెలుపుటకు విశ్వాసపాత్రమును సాక్ష్య మొదీయును లేదు. సాక్షులందరను, జననానంతరము వచ్చినవారినటులు జెప్పవారే. మంగాయమ్మగారివంటి రాణి ప్రసవించునపుడు బంధువులుగాని, లేదే డాక్టర్లుగాని యెవ్వరును లేకుండనుండుట అసహజము. ప్రక్కగదులయందే యుండు వీరవరము రాణిగాని, బొబ్బిలి రాణిగాని ఇతర అధికారుల భార్యలుగాని ఎవ్వరును వచ్చియుండరుట విశ్వసనీయముగాదు. అందును, రాణి మంగాయమ్మగారు ప్రసవించినది తెలిపినది 40-వయేట. 40 వయేట, ప్రథమ ప్రసవమైనపుడు ఇతరబంధువులుగాని, గౌరవనీయులగు స్త్రీలుగాని యెవ్వరును లేకుండ ఒకరిద్దరు రాసీలతో రహస్యముగ జరుగజాలదు. అదంతయు అంత రహస్యముగ జరుగుటకు వేరొక కారణముండవలెను.

రాణి మంగాయమ్మగారు 4 వత్సరములకు భ్రమజనకము గు గర్భమును ధరించెననియు, పిమ్మట నిజమైన గర్భమును ధరించెననియు రెండుపబడిన వాదనకు ప్రత్యుత్తర మొసగును, ఇది శ్రోత్రవాదన యనియు, వెనుక గావించబడిన వాదనవేరనియు నుడివిరి. రాణి మంగాయమ్మగారు ఆమధ్య ప్రతి 9 నెలలకును ప్రసవవేదనల ననుభవించుండెనని వాది తరపు వాదననుగురించి న్యాయీ వెంకటసుబ్బారావుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, వీరైద్య గ్రంథమునందును అట్టిపిద్ధాంతమున కాధారములేదని నుడివిరి. వాదితరపున కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కొన్ని వైద్యగ్రంథములం దాధారము గలదని యుదహరించిరి. మొదటి 9 నెలలైనపిదప, కొంతకాలమువరకు నిశీతమున వ్యవధులలో ప్రసవబాధగలు గవచ్చునని మాత్రమే ఆగ్రంథమున గలదనిగాని, ప్రతి తొమ్మిది నెలలకును వచ్చుచుండునని యెందుట కాధారము లేదని రామచంద్రయ్యగారుగారిరి. రాణి మంగాయమ్మగారి ప్రసవమునుగురించి, వెలస బంధువులలో ముఖ్యులగువారి సాక్ష్యమును గైకొనలేదనియు, సాక్ష్యమొసగిన వెలమవారందరును పితాపురము రాజాగారి పోషకవర్గములోనివారే యనియు రామచంద్రయ్యగారు నుడివిరి.

ఇంకను వాదనలు జరుగుచున్నవి.

రెవెన్యూ వసూళ్లు- హైకోర్టు అధికారము

రెవెన్యూనుగూర్చి సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు గావించు చర్యలను గురించిన దావాలను విచారించుటకు హైకోర్టు వారి కధికారము గలదా లేదా యను విషయమునందు ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి బిశ్మి యుదయము హైకోర్టు ఒరిజినలు వైడునందు తీర్పునొసగిరి.

గోవిందరాజులు అనునతడు 1000 బంగారు మార్కులను చెప్పించెను. సుంకము చెల్లింపకుండ గూఢముగ దిగుమతి చేయబడినను కారణముచే మదరాసు కస్టమ్స్ కలెక్టరుగారి యుత్తరువుపైన నేలమునందు ఎక్సైజుకాఖవారా 1800 బంగారు మార్కులను పట్టుకొని ప్రభుత్వమువారిలో గలుపుకొనిరి.

స్థిరం తను లాగుకొనుట ఆక్రమ మునియు సుంకము మొత్తమునకు గాని లేక పరిహారముగ మరికొంత మొత్తమునకు గాని మాత్రమే ప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలదనియు, సుంకము మొత్తమును దీనుకొని సదరు సొత్తును గాని లేక దాని ఖరీదునుగాని ఇప్పింపవలెననియు గోవిందరాజులు హైకోర్టులో ఒరిజినలు వైడునందు దావా దెచ్చెను.

ప్రభుత్వమువారి తరపున అడ్వకేటు జనరలు హజరై రెండుకారణములచే పిటిషను నాశ్రేయించెను. అందుకు మొదటిది, దావాకారణమునంద ధికిభాగము నేలమునందు జరుగుటచే దావాను నేలమునందే దేవలెను. అటులగాని యెడల దావాదెచ్చుటకు ముందుగా హైకోర్టువారి ఆనుమతి నందవలెను. ప్రస్తుత దావాయందు దేవుల జరుగకపోవుటచే దావా చెల్ల నేరదు. ప్రభుత్వమువారు పన్నుల విషయమున గాని, పన్నుల వసూళ్ల విషయమునగాని దీనుకొను చర్యలను విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారములేదు అనునది రెండవకారణము.

న్యాయమూర్తులు తుదకు తీర్పుచెప్పెను, అడ్వకేటు జనరలు దాగిన రెండు ఆక్షేపణలను అంగీకరించి, దావాను త్రోసివేసిరి.

రాయలు స్వార్థస్వక్లబ్బు మోసము

రాయలు స్వార్థస్వక్లబ్బు మోసము నేరాకోపణయందు కార్యదర్శియు మానేజరును ఆర్. ఎస్. ఆంజనేయులు, చెల్లించెట్టి అను ముద్దాయిలు గావించుకొనిన అప్పీలున కనుమతి నొసగి, ముద్దాయిలను జూమినుమీద వదలుటకు న్యాయమూర్తి కర్గ్లెవెన్ గారి దివసమున హైకోర్టునందు తుదకు నొసగిరి.

గత సంవత్సరము ఏప్రిలుమాస ప్రారంభమున ముద్దాయిలు చెన్నపురియందు రాయలు స్వార్థస్వక్లబ్బు నేర్పరచిరి. పూనా మొదలగు నితర పట్టణములందుజూగనున్న గుట్టపు పంచెములందు పంచెములను కట్టిలాభముల పంచిపెట్టెదమని వీరు ప్రకటించిరి. అందుచే కొంతమంది, గుట్టములను పేర్కొని వానిపై పంచెములకట్టుటకుగాను కొంతధన మొసగిరి. వీరటుల పంచెముల కట్టలేదు. తరువాత వీరు పరాగియై ఆరునెలలకు పట్టుబడిరి. పంచెముల కట్టుటకు ధనమొసగినవారు, ముద్దాయిలు, తమ్ములు నమ్మించి ద్రోహ మొనర్చిననియు, దగా యొనర్చిననియు నేరము నాకోపింపగా నూడవరాజు దాని మేనేజరు విచారించి ముద్దాయిలకు చెరినాల్గు నెలల కఠినశిక్షను విధించిరి. సదరుతీర్పుపైన హైకోర్టునకే అప్పీలు గావించబడినది. ఒకటవ ముద్దాయి తరపున కె. నుబ్బారావు, కె. యల్. నరసింహారావు గార్లు రెండవముద్దాయి తరపున వి. యల్. ఎలిలాజాగారును హాజరై వాదించిరి.

నాగపూరు రిస్సాసీవు వాదుల బహిరంగ సభ

ప్రతికటులు అభ్యంతరపెట్టుట

అభ్యర్థుడు సభను విడిచిపోవుట

నాగపూరు, అక్టోబరు.19:—నిన్న రాత్రి కాంప్టిలో నొక బహిరంగసభ జరిగి సభలో మాట్లాడుటకై అనెంబ్లి కాన్సిలు అభ్యర్థులు ఆహ్వానింపబడిరి. రాధేశియాం వాహీగా రధ్యభూడుగా నెన్నుకొనబడిరి. మొట్టమొదట డాక్టరు పరంజిపైగారు స్వరాజ్యపత్రమును వారికార్యమును ముఖ్యముగా అభయంకరు గారినిగూర్చి తెలుపుచు ఖండించిరి. డాక్టరు పరంజిపై గారు తెలిపిన వాక్యములను ప్రతిదానిని ఖండించుచు పార్టీతరపుననే కాన్సిలులో ప్రవేశించిన రెండవ సంవత్సరము నుండియు స్వరాజ్యపత్రమువారి యాజ్ఞలను త్రోసి వేచ్చుటకు మధ్యరాష్ట్ర రిస్సాసీవు వాదులలో కుట్రబయ బయలుదేరినదని డాక్టరు భేరుగారు గట్టిగాచెప్పిరి. అభయంకరు గారు రిస్సాసీవు సహకారపత్ర మెక్సేగ్ననదియు మొదటి నుండియు తెలుపుచున్న రిస్సాసీవువాదులు విరియొక పేరు బెట్టుకొన్న వితవాదులనిరి. వీరు మాట్లాడుచుండగా రాధేశియారివాహీగారి సోదరుడు బెనెషియాంవాహీగా రద్దుపచ్చి రెండుపత్రములవారికి రాజీకుద్దర్ జాలనందులకు పండితి మోతీలాల్ సెహాగారిని నిందించిరి.

అభ్యర్థుడు నడుమ అడుక్కలరాదని వారిని వారించిరి. కాని ఆయన వినిపించుకొనకయే మాట్లాడుచుండెను. దానినిద అభ్యర్థుడు కుర్చీనుండి లేచి వెళ్లిపోయెను. అంత అభయంకరు గారు చాలించిరి. పిమ్మట గండరగోళముగ ఎవరిండ్లకు వారు పోయిరి. సభలో మాట్లాడుట కవకాశము చిక్కినందున డాక్టరు మూంజీగారు చిరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాఫ్రికాకు బోవు ఇండియారాయబారులు

శ్రీ. సర్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

శ్రీ. సర్. మహమ్మదు హబిబుల్లా గారు, రాయబారుల నాయకుడు

శ్రీ. ఆనందబాబు, వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

శ్రీ. సర్. జార్జి పాడిననుగారు

జి. ఎస్. బాబుపాపి ఐ. సి. ఎస్. గారు, కార్యదర్శి

సి. ఎల్. కార్పెంటరుగారు

సత్యమూర్తిగారి ప్రచారము

స్వరాజ్యపత్ర, కాంగ్రెసు ఆశయముల చెప్పుట
లాహోరు, ఆగ్స్ట్ 18:— స్వరాజ్యపత్ర యెన్నికల ప్రచార పందెమున నీరావృత్తియైన పర్యటనము చేయుచున్న సత్యమూర్తిగారు నిన్న రాత్రి పెద్దపల్లిలో నుపన్యసింపిరి, వారి యుపన్యాసమునందు తమ పక్షముయొక్క ఆశయముల చెప్పు, యితరపక్షముల కార్యవిధానమును విమర్శించిరి. స్వరాజ్యపత్రము వారితో జన్మస్థైర్యము వారు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు యున్నది. స్వరాజ్యములేనిదే భారతదేశము మరింత బీదయగును. కావట్టి స్వరాజ్యమును సాధ్యమైనంత స్వరలో సంపాదించుట చావుప్రయత్నమని యున్నది. సభ్యులందఱును కాంగ్రెసుపార్టీ కాంగ్రెసును ఇతర పార్టీల కార్యక్రమముతో బోధించి నిరసన త్యాగ విక్రమముల గూర్చి ప్రభుత్వమును భగవద్దత్త నగు స్వరాజ్యవ్యవస్థను గుర్తింపజేయునో నిర్ణయించుకొను ఆయన విజ్ఞప్తి చేసెను.

మిగిలిన కాంగ్రెసు ప్రతినిధులపక్షములగూర్చి చెప్పుచు వాటికి రాజకీయ కార్యవిధాన మేమియులేదనియు, అయ్యది రాగద్వేషముల పంపించింప తోడ్పడుననియు, హిందువులను మహమ్మదీయులమిడికిలి వీరిని వారి మిడికిలి బురికొల్పుటకు తోడ్పడు నని చెప్పిరి. తుదకు వారు సభవారి నందఱును ఏకమై కాంగ్రెసుకు తోడ్పడి యీ దేశమున స్వరాజ్యమును స్థాపించి హిందువులను మహమ్మదీయులను అన్నదమ్ములవలెను అప్పకల్గెదనలె నందునముల జేయవలెనని కోరిరి.

లాహోరునుండి వారు బయలుదేరి పోయి యింకను పర్యటనముజేసి మద్రాసు 26 వ తేదీన కరెదరు. జులై 18, అంబాలా 19, లాహోర్ 20, కాశీ 21, అలహాబాదు 22, బొంబాయి 24 తేదీలలో నుపన్యసింతురు. (అ. ప్రె.)

రామలీల ఉత్సవము

అలహాబాదు

ఆగ్స్ట్ 18:— తాలూకాన్నిటియందును రామలీల ఉత్సవములు జేయుటలో పెట్టి తొందరలు లేనంతనే జరిగినట్లు అలహాబాదులో వార్తలబట్టి తెలియుచున్నది.

కలకత్తా

స్నాతకోత్సవ పందెమున హా రావద్ద జరిగిన ఆల్లరిలో 21 నుండి గాయములుదగిలి ఒకరు చనిపోయినటుల తెలియుచున్నది. చచ్చిపోయినవాని పేరు షేఖ ఇషాకు ఆయనకు తొమ్మిద లాటి బిడ్డ తగిన గాయము ఏర్పడెను. ఈమనిషి దారినిడుచువారిని యిప్పుడువచ్చినటుల చెప్పుజేయుచుండగా, అందులో ఒకరు లాటితో తిగిగొట్టిరి. మొదటి బిడ్డలూలో ట్రాన్స్‌వేల్‌వద్దకు వై రామలీలగా ఒకకంటికి బాగా బిడ్డ తగిలెను. రాష్ట్రపతియగునన వరయం పారామశిరుటవరుగడియారము బద్దలయ్యెను. ఆశోకాన వచట ఆగ్రురు ఆరెప్పుడేయబడిరి. ఆదివారమునాడు 27 నుండి ఆరెప్పుడేయబడిరి. ఈకోజంతయు కాంతముగ నేయున్నది. చాల గుకాణములు తెరవబడినవి. కాని పట్టణములోనింకను భయమునవలలేదు. (అ. ప్రె.)

నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము

బొంబాయిలో విచారణ

బొంబాయి, ఆగ్స్ట్. 18:— నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము నేడుదయము మరల బొంబాయిలో సమావేశమైరిగాని నేడు విచారింపవలసిన సాక్షి రాసందున యేసాక్షినిగాని విచారింపజేరి.

సర్ ఫురూక్ త్రువదాను, వి. యఫ్. వ. దక్షిణగారలు బురవారమునాడు విచారింపబడుదురు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి మిల్లులలో సమ్మె

దాదాపు 3 వేలమంది పనినుండి వెడలివచ్చుట

బొంబాయి, ఆగ్స్ట్ 18:— నేడు నూరు మిల్లులలో ఒక్కసారి సమ్మెగట్టి దాదాపు 3 వేల మంది యేకాగ్రముచే వైన నేమి బ్రెటికిచ్చిరి. స్పిన్లింగ్ మిల్లులలో యజమాని దురుసుగ నుండెనన్న కారణముచేత 1,500 మంది పనివారలు పని జేయననిరి. వారి కష్టములు విచారింపబడునని మానేజిమెంటు వారు నోటీసు వేసినను వారు అట్లే పనిలోనికి బోకున్నారు.

కోహినూరు మిల్లులలో పెట్టెంబరు మాత్రము లెక్కించుటచేత సమ్మెగట్టె ననుచున్నారు. మానేజిమెంటువారు తగ్గదల యేమియు లేదనచున్నారు.

మాడన మిల్లులో కూలి యెక్కువ జేయవలెనని కోరుచు 400 పంది సమ్మెగట్టిరి. (అ. ప్రె.)

బర్మాసర్వీసులకు దభివృద్ధి

రంగూను, ఆగ్స్ట్ 18:— బర్మాప్రాంతీయకు సర్వీసు, బర్మా ప్రావిన్సియలు, సబార్డినేటు సివిలు, జ్యూడిషియల్ సర్వీసు శేడర్ల పరిశీలనము యీమధ్య ప్రారంభింపబడెను. వానిని యీక్రిందివిధముగ వర్గీకరించెనీ పునర్విర్మాణము జేయ నిర్ణయింపబడెను.

బర్మాప్రాంతీయకు సర్వీసు 33, పాలిటెక్నిక్ 54, క్రొత్తకేడర్లు. బర్మా పబ్లికరీసు 155 (ప్రాతివి 128, క్రొత్తకేడర్లు 27), సివిలుసర్వీసు 290, (ప్రాతివి 257, క్రొత్త కేడర్లు 33), జ్యూడిషియల్ మయాస్ట్రీ 150, (ప్రాతివి 130, క్రొత్త బర్మాజ్యూడిషియల్ సర్వీసు 67, (ప్రాతివి 87, క్రొత్త సబార్డినేటు జ్యూడిషియల్ సర్వీసు 97, (ప్రాతివి 124. (అ. ప్రె.)

కాం గ్రామపత్రిక: శాసనసభలు *

XXIX

శాసనసభలు

భారత శాసనసభ: 1924

నేషనల్ డిమాండును సుస్వక్తపరచుటయు, ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుటయు, 1924 సంవత్సరపు భారత శాసనసభాచరిత్రయందు దెన్నదగిన విశేషములు. పండిత మదనమోహన మాధవ్య గారు బడ్జెట్నుగూర్చి ముచ్చటించుచు సప్లయిల నొసగకముందు ప్రజలకష్టముల నివారించుట యవసరమని గంభీరముగ చాటుటయగాక, ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుటలో ముందంజవైచిరి. బడ్జెట్ను అంశములను కొన్నింటిని పూర్తిగ, నిరాకరించి శాసనసభవారు పరిపాలనావిధానముపట్ల తమ యసమ్మతిని దృఢముగ దెలిపిరి. పూర్తిప్రతిష్టంభము కొనసాగించకుండుటకు కారణము, స్వతంత్ర పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారితో కొంత దూరమే చని పిమ్మట వెనుదగ్గుటయే కారణము. కష్టము గ్రాంటును నిరాకరింపవలయునని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు గోరిరి. ఈకష్టముగూర్చియు ఆకష్టముగూర్చియు మొరలిడుట నెహ్రూ గారి యుద్దేశ్యముకాదు. "సామాన్య హేతువులబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వావసరములకు ధన మొసగ నిరాకరింపబూనితిని. నేను ఈశాఖనుగూర్చియు ఆశాఖనుగూర్చియు మొరజెట్టను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిపరిపాలన మంతటినిగూర్చియు, నేను అసమ్మతి జూపనెంచితిని. కష్టమును ప్రత్యేకించుటకు కారణము, అయ్యది గ్రాంటులలో మొదటిదిగ నుండుటయే" యని నెహ్రూగారు తేటపరచిరి.

నేషనల్ డిమాండుకు ప్రభుత్వమువారు అసంతృప్తికర మగు జవాబిచ్చుటయే నెహ్రూగారి ప్రధాన కారణము. సప్లయిలను నిరాకరించుట, సక్రమపద్ధతులలో నొకటి యనియు, ఇయ్యది అసహాయమునగాని, సంపూర్ణప్రతిష్టంభమునగాని జేరదనియు, నెహ్రూ గారు సూచించిరి. సక్రమాందోళనలో నిది కడపటి పద్ధతియగుటచే నెహ్రూగారు దీని నవలంబించిరి. రెండవ రిచర్డుకాలమునుండియు, సప్లయిల నిరాకరణము సక్రమపద్ధతి యని, ఇంగ్లండులో నంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించు దేశములలో సప్లయిల నిరాకరణము, నిరంకుశాధికారము నరికట్టును. హిందూదేశమునం దిది యసమ్మతిగమాత్రమే పనికివచ్చును. దీనికి నైతిక బలముమాత్ర ముండును. 1784 సంవత్సరమునుండియు ఇంగ్లండులో సప్లయిలను నిరాకరింపవలసిన యవసరము తలపింపలేదు. కారణము బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనము వ్యాపించుటయే. హిందూదేశమునందుగూడ అట్టి యవకాశము గలుగకుండ

*XXVII వ వ్యాసము 14వ తేదీ పత్రికలో ప్రచురింపబడెను

జేయ్యటకు, స్వపరిపాలనాదాన మవసరము. లేబరుమంత్రియగు ఆలివియరు ప్రభువుగారు భారతీయుల మొరలను తిన్నగ గ్రహించలేకబోయిరి. వీరును కన్నర్యేటిపులవలెనే, ప్రవర్తించిరి. భారత శాసనసభవారు గోరిన మితమగుకోర్కెనుగూడ నిరాకరించుటలో, వారేమాత్రము దూరదృష్టి జూపరయిరి. కష్టముగ్రాంటును నిరాకరింపవలయునని నెహ్రూగారు దెచ్చిన తీర్మానమునకు 63 గ్గురు అనుకూలముగను, 56 గ్గురు ప్రతికూలముగను వోటుజేయుటచే, తీర్మానము నెగ్గెను. వి. జె. పటేలుగారు ఇకకంటాక్సు గ్రాంటును నిరాకరింపవలయు నని దెచ్చిన తీర్మానము శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. ఉష్ణగ్రాంటును నిరాకరింపవలయు నని, చొరస్వామి అయ్యంగారు దెచ్చిన తీర్మానము పిమ్మట నామోదించబడెను. తరువాత నల్ల మండ్యగ్రాంటు నిరాకరింపబడెను.

నాల్గుగ్రాంటులను నిరాకరించువరకే స్వతంత్రపక్షమువారికి కష్టమయ్యెను. తుద కిది ప్రతిష్టంభముక్రిందికి దిగునేమోనని వీరికి భయముగలిగెను. అందుచే జాతీయపక్షముతరపున ముచ్చటించుచు, మిగిలిన గ్రాంటుల మంచిచెడ్డల గూర్చి విచారించబడు నని, నెహ్రూగారు తెలియజేసిరి. ఆసంగతినే జిన్నాగారు బలపరచిరి. పిమ్మట జరిగిన చర్చను వివరింప బనిలేదు. మామూలుచర్చలు జరుగుటయు, స్వతంత్రపక్షసభ్యులు నూరురూపాయలను తగ్గించుటకు తీర్మానముల ప్రతిపాదించి పిమ్మట నుపసంహరించుకొనుటయు మొదలగు నాటకరంగములు యథావిధిగ నడిచెను. వీనియందు దారి తేలినవారికి కొంతయుపశాంతి గలిగెను. మితవాదుల మామూలు పద్ధతులు మరల బైకివచ్చెను. కాని పిమ్మటజరిగిన ఆర్థికచట్టనిరాకరణము, జాతీయపక్షగౌరవమును నిలువబెట్టెను. హిందూదేశమునకు దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చుబొగ్గుపై పన్ను విధింపవలయునను తీర్మానమును భారత శాసనసభవారుంగీకరించుటలో దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి చర్యల పట్లగల ఏవగింపును కనుబటచిరి. లేబరుపక్షము వారివిజయమునకు, శాసనసభవారు రభినందనముల దెలిపిరిగాని, ఆపక్షమువారు గౌరవమును దక్కించుకొనలేకబోయిరి. హార్ని మెనుగారి ప్రవాసమును రద్దుజేసి, వారిని హిందూదేశమునకు రానియవలయునని, శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. ఈతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, పటేలుగారు గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. హార్ని మెనుగారుచేసిన నేరము లెవ్వియోదెలిపి, వారిని బహిరంగముగ విచారించుటకు మార్గగ, కేవలము అనుమానముపై వారి రాకను నిషేధించుట ఎంతయక్రమమో సూచించిరి. హోంమెంబరుగు సర్ మాల్కమ్ హెయిలీ గారు సరియగుజవాబు చెప్పజాలక తమప్రసంగమును క్షమాపణలతో ముగించుట కడుచోద్యము. హార్ని మెనుగారు తప్పజేసిరని నిరూపించుట కష్టముట. చేయలేదని చెప్పటయు కష్టముట. హెయిలీ గారిటుల బలికి తప్పించుకొనిరి. ఎందుకు ప్రాసిక్యూటజేయగూడదని, జిన్నా రడుగగ, హెయిలీగారిటుల జవాబిచ్చిరి: "ప్రాసిక్యూషనును ఆటంకపరుపవలయుననియే మాయుద్దేశ్యము. ఇంతకంటే నేనేమియు జెప్పజాలను." ఈవాక్యములలో హెయిలీగారు తమ యన మర్థతను పూర్తిగ

కనుబటచిరి. శాసనసభవారు తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచకబోయినను, శాసనసభలు చేయలేని కార్యమునుహార్ని మెనుగారే నలుపగలిగిరి. అదిఏది? హార్ని మెనుగారు ధైర్యము వహించి సింహాశమున కేతెంచి, అక్కడ నుండి చెన్నపురిమీదుగ బొంబాయికి నిరాటంకముగ చేరిరి. సక్రమాందోళన, సక్రమాందోళన యని అధికారు లనుచుచురేగాని, వారు నిజముగ గౌరవించునది ప్రత్యక్షచర్యగాని వేరొండుగాదని, రుజువయినది. భారత శాసనసభవారు హార్ని మెనుగారి నిషేధమును తొలగింపవలయునని మధ్యాహ్నగ గోరినపుడు, ప్రభుత్వమువారుంగీకరించినయెడల. ఎంతయో గౌరవముగనుండెడిది. అందుకు మార్గగ, శాసనసభవారికోర్కెను నిరాకరించుటయు, హార్ని మెనుగారిని సింహద్వారముగ బొంబాయికి రానియకుండుటయు, పిమ్మట హార్ని మెనుగారు సాహసించి ఇండియాలో దొడ్డిదారిన బ్రవేశించినపుడు మిన్నకుండుటయు, అధికార గౌరవము నినుమడింపజేయజాలవు.

స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు అమరనాథరత్తుగారు ప్రతిపాదించిన 1818 సంవత్సరపు మూడవ రిగ్యులేషను రద్దుతీర్మానము సవరణతో గూడ శాసనసభవారిచే మార్చినెలలో నంగీకరింపబడెను. 1908 వ సంవత్సరపుక్రిమినలు-లాసవరణచట్టమును ఇతర నిర్బంధచట్టములను రిగ్యులేషనులనుగూడ రద్దుజేయవలయునని సవరణ ప్రతిపాదించెను. దీనికి 68 మంది అనుకూలముగను, 44 గురు ప్రతికూలముగ వోటుజేయుట జూడ, అధికారపక్షబలమంతక్షీణించెనో కనుగొనవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు చమణ్లాల్ గారు, ఆలీసోదరులు మున్నగువారికి ప్యాసుపోర్టులను నిరాకరించినందులకుగాను అజ్జెర్రామెంటు తీర్మానమును దేగ, శాసనసభవారు దాని నంగీకరించిరి. ఇందునుబట్టి స్వరాజ్యపక్షప్రోద్బలముచే, జాతీయపక్షమువారు నిర్బంధముల నెటుల నిరసించి, జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణపట్ల తమయభిమానము నెటుల కనుబటచిరో విదిత మగును.

కమిషనువారి సిఫార్సులను నిరాకరించుట మరియొక విశేషము. మడ్డిమెనుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునకు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిక దీర్ఘసవరణను ప్రతిపాదించిరి. దానిఫలితము లీసర్విసు కమిషను సిఫార్సులను నిరాకరించుటయే. ఈకమిషనును నియమింపవలదని, శాసనసభవారు తీర్మానించినను వినక నియమించియుండిరి. స్వపరిపాలన తీర్మానమును సఫలపరచువరకు, సిబిలు సర్విసు ప్రశ్నను విచారించుటకు సాధ్యపడదని, నెహ్రూగారి సవరణ దెలిపెను. ఇంతియ గాక, కమిషనువారి సూచనలు, శాసనసభల కున్న ప్రస్తుతపు హక్కులనుగూడ తొలగించెను. వర్ణభేదమును విస్తరింపజేసెను. పరిపాలనవ్యయము సత్యధికము గావించెను. ప్రజలు స్వపరిపాలనము గోరగ, వారిపై క్రొత్తభారములను మోపుట విచిత్రము గాదా? ప్రజలకోర్కెలవిషయమై అధికారవర్గము మందగమనము జూపినను, సర్విసు సభ్యుల విషయమై అమితమగు చురుకుదల జూపుట గమనింపవచ్చును. నెహ్రూ గారి సవరణకు 68 మంది

అనుకూలముగను, 46 గురు ప్రతికూలముగను వోటుజేసిరి. సవరణ యంగీకరింపబడెను. సెప్టెంబరు 12 వ తేదిన లీకమీషనుసూచనలను భారత శాసన సభవారు నిరాకరించియుండ, 16 వ సెప్టెంబరు తేదిన, స్టేటుకౌన్సిలుసభవారు వాని నంగీకరించి ప్రజాశయములను తృణీకరించిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభను నిర్మించినయద్దేశ్యము సార్థక మయ్యెను.

మరియొక ముఖ్యతీర్మానమును గమనింప వచ్చును. ఆర్థికవిచారణను ముందుగ జరిపినగాని, పన్నులనుగూర్చి విచారింప వీలులేదని, భారతీయ నాయకులు చాలకాలమునుండియు జెప్పచున్నను, అధికారులు వినకబోయిరి. పన్నులవిచారణనునిలిపి వైచి, ముందుగ ఆర్థికవిచారణను జరుపవలయునను తీర్మానమును భారత శాసనసభవారు గావించుట లో, ప్రజాభిప్రాయమును నిస్సంశయముగ చెలిపిరి. కాటక్ ఎక్సైజుడ్యూటీని తొలగింపవలయు నను తీర్మానము, శాసనసభవారిచే నామోదించబడెను. ఈతీర్మానము నెదుర్చుచు అధికారసభ్యులు తీవ్ర పన్యాసముల గావించిరి గాని, యీపన్నును రద్దు జేయక తప్పనపుడు రద్దుజేసిరి. క్రిమినల్ లాసవరణ చట్టము నందలికొన్ని భాగములను రద్దుజేయవలయు నను తీర్మానము శాసనసభలో నత్యధికసంఖ్యాకు లచే నంగీకరింపబడెను. 1924 సంవత్సరమునందు భారత శాసనసభవారు చేసిన ఘనకార్యములను కొలదిగ సూచించితిమి. జాతీయపక్షము నిందుకు పురికొల్పుటకు, స్వరాజ్యపక్షప్రోద్ధలమే ముఖ్య కారణ మయ్యెను. ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించి, సప్లయిలను తిరస్కరించుటయ గాక, ప్రజలస్వపరి పాలనాశయమును ప్రపంచమునకు చెలిపి, వారి జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుటకు స్వరాజ్యపక్ష మువారు తమశక్తివంతము వినియోగించిరి. నిర్బంధ చట్టములను రద్దు జేయించుటకు వారు పూను కొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమప్రతిజ్ఞల నన్ని టిని చెల్లించలేదని, కొందరు నిందించుచున్నారు. ఇందుకుగల కారణమును, పండితమదనమోహన మాశవాగ్ధాగారే శాసనసభలో నుడివిరి. “స్వరాజ్య పక్షమువారికిఅన్ని రాష్ట్రములలోను సంఖ్యాబలము లేకుండుటయే కారణ”మని మాశవాగ్ధాగారు స్పష్ట పరచిరి. సంఖ్యబలమున్న మధ్యరాష్ట్రములందు ను, బెంగాలునందును స్వరాజ్యపక్షమువారు ద్వం ద్వప్రభుత్వము తొలగింపగలిగిరి. సంఖ్యబలము లేకున్నచోటుల, వీరు శక్తివంతనలేకుండ ప్రజల హక్కులను కాపాడ బ్రయత్నించిరి. భారత శాసనసభలో, స్వరాజ్యపక్షమునకు మెజారిటీయున్నచో, ప్రతిష్టంభనము జయప్రదముగ జరిగి యుండెడిదే. కాని, వారికి మెజారిటీ లేకబోవుటచే స్వంత్రప్రపక్షసభ్యులతో గలసి జాతీయపక్షముగ నేర్పడవలసివచ్చెను. జాతీయపక్షమువారి నెంతవర కు దీసికొనిపోయిరి. మానవశక్తికి మించనంత వరకు, ఎట్టిలోపము లేకుండజేసిరి. స్వంత్రప్రపక్ష సభ్యులు వెనుదగినపుడు, నెహ్రూగారు తగినంత ముందుకు బోజాల క బోయిరి. ఇట్టి సందర్భములలో స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిందించుట న్యాయ మగునా? ఏపక్షమయినను తనకార్య క్రమమునంతను పూర్తిగ కొనసాగింపగలుగునా? సంతతప్రయత్నము సలుపుటయే మానవునివిధి.

ఫలము దైవాధీనము. ఇంగ్లండులో లేబరుపక్షము వారు, పరిశ్రమలు ప్రభుత్వపరము గావలయునని చిరకాలమునుండియు గోరుచున్నారు. కాని, వారి కోర్కె లింతవరకు నెరవేరెనా? ఇటులనే ప్రపంచమునందలి ఏపక్షమయినను ఏసంస్థయయినను ఆదర్శము జేరుటకు కృషిసలుపును. అట్టికృషిలో బుద్ధిపూర్వకముగ నెట్టిలోపమయినను జరుగునెడల నిందింపవచ్చును. అంతయిగాని పరిస్థితులనుసరించి మానవప్రయత్నమునం దెట్టిలోపము గలుగకుండ పాటుబడిన నెహ్రూయోధుని నిరసింతుటకన్నను అక్రమము వేరుండదు. భైత్యుకష్టతులనే యావజ్జీవము ననుసరించువారు, నెహ్రూగారిని నిందించుట మరింత ఆశ్చర్యము కలిగింపకమానదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి కపుడు కాంగ్రెసు బలము వెనుక లేకుండెను. నేడట్టిబలము గలదు. ఈమారు, కాంగ్రెసుపక్షమువారిని శాసనసభల కంపువో, కాంగ్రెసు కట్టుదిట్టములకు లోబడి వారు పని జేయ గలరు. ఇట్టి యమూల్యావకాశమును బోగొట్టు కొనక కాంగ్రెసుపక్షమువారిచే శాసనసభల కెన్ని కొనుట ప్రజలపరమధర్మము. భారత శాసనసభా చారిత్రమునందు, 1924 వ సంవత్సరము చిరస్మరణీయము గ నుండు గ ల దు. 1925 సంవత్సరమునుండియు మాత్రము స్వతంత్ర సభ్యులు చలనము జూపి, స్వరాజ్యపక్షమునకు తగినరీతిని తోడ్పడకబోయిరి. అందుచే పరిస్థితులు ప్రోద్బల కరముగ లేకుండెను. ఆసందర్భములను మరియొక వ్యాసమున వివరించెదము.

అసోసియేటెడుప్రెస్సు : కాంగ్రెసువార్తలు
అసోసియేటెడు ప్రెస్సువారు కాంగ్రెసు వార్తలను తిన్నగ పంప రనియు, అధికారసంబంధ మగువార్తలను తరుచుగ బంపుచుందురనియు, ప్రజా శయప్రతికూలవైఖరి నవలంబించు చుందు రనియు, చాలకాలమునుండియు ప్రతికాపాతకులు మొరలెడు చుండిరి. కొంతకాలమునుండియు కాంగ్రెసువార్త లకుగూడ అసోసియేటెడుప్రెస్సువారు కొంత ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచుండిరి. ఈ మాత్ర మయినను జేయక బోవుచో, ఇంత డబ్బుఖర్చు వెట్టి, యీ సంఘమువారిచ్చెడి వార్తలను చెప్పింపనవసరముండదు. కాంగ్రెసు ప్రధానరాజకీయసంస్థ యని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. విదేశాధికారు లీసంగతిని గుర్తించియే, కాంగ్రెసుపక్షమునైన భీతికెందుచున్నారు. అట్టితరీ, కాంగ్రెసువార్తల నెప్పటికప్పుడు చెలిసికొనుటకు దేశమునకు కుతూహల ముండుట సహజము. ఈ మధ్య కాంగ్రెసుపక్షనాయకు లగు పండితమోతీ లాల్ నెహ్రూగారు స్వంత్రప్రపక్షనాయకుల విమ ర్యనములకు జవాబీయవలసివచ్చెను. నెహ్రూగారి యుపన్యాససంగ్రహము నప్పడప్పుడు అసోసి యేటెడు ప్రెస్సువారు ప్రచురించుటచేతను, ముఖ్య మగు కాంగ్రెసు ప్రకటనములనుగూడ ప్రచురించుటచేతను, జప్టిసుపత్రిక కినుకవహించి, అనవ సరముగ వార్తాసంఘమువారిని నిందించినది. ఇం దుకు వార్తాసంఘనిర్వాహకులకు రాయి గారు తగిన జవాబిచ్చిరి. కాని, అత్యంత మితవాదపత్రిక యగు ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రిక, అసోసియేటెడు ప్రెస్సును నిరసింపుచు,

జప్టిసుపత్రికను సమర్థించెను. ఈపత్రికమోషిన ఆరో పణలు నిరాధారములు. గవర్నరుజనరలు, గవర్నరుల యుపన్యాసములను పూర్తిగ తంటిద్వారా పంపినపుడు, ఈపత్రిక లాక్షేపింపవు. కాని నెహ్రూ గారి యుపన్యాసమును సంగ్రహముగ పంపినను, ప్రజాశయప్రతికూలపత్రిక లాక్షేపించు చున్నవి. ఇక పంపదగినవార్త లేవి? అధికారపర్యటనములు, నారీయుపన్యాసములు, క్రైకెట్టు పోటీపందెములు, మున్నగు విషయములతో పత్రికలను నింపవలయు గాబోలు! ఇట్టివిమర్యనముల గాంచి భయపడి, అసో సియేటెడు ప్రెస్సువారు కాంగ్రెసువార్తలను తగ్గిం పక, ఇంకను వివిధ బంపుట యవసరము.

బ్లాక్వెట్టుగారి భావినూచనలు
బర్మావాణిజ్యసంఘమువారి విజ్ఞాపనకు ప్రత్యు త్తర మొసగుచు, రాష్ట్రకప్పములు పూర్తిగ రద్దు చేయబడునని చెలిపిరి. ఇది సంతోష కారణమే య యినను, క్రొత్తభారములు విధింపబడునేమోయని భయమగుచున్నది. వ్యవసాయసంఘవిచారణకు ఫలముగ ప్రజలపై క్రొత్తబరువులు పడునని బ్లా కెట్టుగారు సూచించిరి. ఎట్టిబరువు లింకనురానున్న వో బ్లాక్వెట్టుగారు స్పష్టముగ సూచించిన బాగుం డును.

బొంబాయిరాష్ట్రీయ మహమ్మదీయస్త్రీమహాసభ

కే. మాఫే, తియాబ్జీసతి అధ్యక్షురాలుగ నెన్నుకొనబడుట

పూనా, అక్టో. 18:—బొంబాయి రాష్ట్రీయ మహమ్మ దీయస్త్రీ స్త్రీ తీ య మ హా స భ హ దూ ను హ లుల్. అక్టోబరు 25-వ తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నము 12½ గంటలకు సమావేశమగును. ప్రథమ స్త్రీ న్యాయాధిపతియు (జస్టిస్ ఆఫ్ ది పీస్) బొంబాయి కార్పొరేషనుస్కూలు కమిటీ సభ్యురాలు నగు కే. మాఫే, తియాబ్జీసతి యాసభ కధ్యక్షురా లుగ నెన్నుకొనబడెను. ఆహ్వానసంఘమున కధ్యక్షురాలుగ ఇబ్రహీం జఫరుసతియు, కార్యదర్శిగ జాదేదా ఖాటూనస తియు (పెట్టభద్రురాలు) పనిజేయుచున్నారు. రాజకీయ, బొం బాయి, హైదరాబాదులనుండి స్త్రీప్రతినిధుల సభకు వచ్చున టుల తమయద్దేశమును చెప్పిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వపు హోం మెంబరు హబ్బుసగారి భార్య సభను ప్రారంభముజేయు నను కొనుచున్నాడు. అన్ని వాతమతముల స్త్రీలును యాసభ కాహ్వానింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

కిలాఫతు-భారతదేశమోక్షము

హాలానా మోకతలీ విజ్ఞప్తి
బొంబాయి, అక్టో. 18:—హాలానామోకతలీ బొంబాయి మహమ్మదీయుల సభయందు పరస్పరసింహుమి వారిని కేంద్ర కిలాఫతు సంఘసభ్యులుగ జేరవలెనని విజ్ఞప్తిజేసిరి. కిలాఫతు కమిటీ పని జరుపుటకు, అన్యరీతి భారతదేశ మోక్షమునకై పనిజేయుటకును అందరును కలసి ప్రయత్నముజేయుట ముఖ్య మని వారు జెప్పిరి. ఆహ్వాన ఆప్తును కాన్సిలును జాచితినియు, ఆధ్వర్యప్రభుత్వము ఇస్లాముడధ్యమమున సహాయముజేయ నేకీ ధ్యమించునని ఆప్తును ప్రతినిధి జెప్పెననియు దెలుప సంతోష ముచున్నది నుడిపిరి. (అ. ప్రె.)

బాలికాపాఠశాల నూతనభవన ప్రారంభము
పూనా, అక్టోబరు 17:—గవ్వరుగారు పూనాలో భారతీయ విశ్వవిద్యాలయ బాలికాపాఠశాల నూతన భవన మును ప్రారంభముజేసి, గా|| కో. నా స్త్రీ జె హం గీరు పంపతులతో కలివారము విందారగించిరి. (అ. ప్రె.)

చ. కే. కృష్ణ, కార్యదర్శి.

లిబరలు నాయకుడు

అక్కుపడ్డ ప్రభుని ప్రశంస

గొప్ప దేశభక్తుడు, సామ్యుడు

రుగ్బీ, అక్టోబరు 17—గొప్ప గ్రీన్ పార్టు లిబరలు పక్ష నాయకుడు, అఖిల పర్యాయము, అక్కుపడ్డ ప్రభువు - గొప్ప సభలో నువ్వనించుచు ఇట్లు చెప్పెను. లిబరలు పక్షమునందే విశ్వాసముంచువలెను ఎట్టి రాజీలకును ఒప్పుకొనవలదు. లిబరలు పక్షమునకు భావిభాగ్యోదయమున్నది.

లిబరలు పక్షములో గల్గిన భిన్నాభిప్రాయములను గూర్చి ప్రత్యక్షముగ గాని పరోక్షముగ గాని అస్పష్ట ప్రభువు చెప్పవలెను.

అస్పష్టముగాని తరువాత సభ్యులు వెక్కుమంది కొనియాడిరి. అందులో ఆమె కూతురు బోన్ గామె అనునామె గూడ జేరెను.

అక్కుపడ్డ ప్రభువును కరగిపోయె నీ ప్రశంసలచే.

కార్నెక్ ప్రభుని నుతి

జీవితకాలమందంతటను అస్పష్ట ప్రభునకు ప్రతిపక్షులు లుగనున్న కార్నెక్ ప్రభువు కొండంతక పొగడెను. అతనిని గూర్చి ఏమిచెప్పినను, అంగీకరించుటకు. అతనికెట్టివిచారము లున్నను, ఆతడు గొప్ప దేశభక్తుడు, సామ్యుడనిరి.

లాయిడ్ జార్జి గారు నుతించుట

లాయిడ్ జార్జి గారు గూడ లిబరలు పక్షములో భిన్నాభిప్రాయములను గూర్చి ప్రస్తావించినచేత. లిబరలు పక్షమున నడిపించిన ప్రముఖులలో అక్కుపడ్డ ప్రభువుగూడ చాల గొప్ప వాడనిరి. లాయిడ్ జార్జి గారు అస్పష్టముగాని సమ్మె ఇవ్వము లేకపోవుటగాక చాల ప్రమాదకరమును అనివేకనునని తెలియ జేసిరి.

జంతుసంతానము

పరిశోధన

రుగ్బీ, అక్టో 18:—వెక్కు గుఱువులను గుఱువులకు లక్ష యజనులు డరు వులావింగ్ ప్రభువు జంతుసంతానపరిశోధనకాళు నెలకొల్పుటకు ఎడింబర్గ్ విశ్వవిద్యాలయమునకు 10,000 పౌనులను విరాళము నొసగిరి.

దెవలవ్ మెంటు కమిషనరులు గూడ కొంత సహాయము చేసెదట. రాక్ ఫెల్టరు సంఘమువారు 30000 పౌనుల నిచ్చెదట.

చీనా, ఇండియాలో నల్లమందు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 10:—ఈస్టిండియా అసోసియేషన్ వీడును సభ కన్వెంట్లనుండి సర్ రిచర్డు డేవెగార్డు ఇండియా చీనాలో నల్లమందును గూర్చి చెప్పినపుడు మెస్టరు ప్రభువు నల్లమందు ప్రాచుర్యము అపుడేయు నుద్దేశ్యముతో వచ్చిన అమెరికనుల ధర్మమును గూర్చి ఇట్లు ఆశ్చర్యించిరి. చీనాలో నల్లమందు ప్రవేశమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెంతమాత్రము తర్రవారులు గారు.

సురేంద్రనాథ మల్లిక్

గారు, ఇండియా కవునిలుసభ్యుడు, ఇండియాకు ప్రతి సంవత్సరము, లక్షలకొలది టన్నులనుద్యములు దిగుమతియగుచున్నవనియు అయ్యది నల్లమందుకంటే ఎక్కువ ఉపద్రవకరమనిరి. ఇండియాలో నల్లమందువర్తకమును బ్రెజు రాజకీయపు ఎత్తుతో రద్దుజేసె ననిరి. దానివలన ఇండియాకు ప్రతిసంవత్సరము 6000000 రూపాయలు నష్టము గల్గుచున్నదనిరి. ప్రస్తుతము నల్లమందును తయారుజేయుచున్న వారికి ఇంకొక 6000000 నుండి 8000000 రూపాయలు నష్టము గల్గుచున్నదనిరి.

అమెరికను వర్తకపునాక

చీనాలో కాల్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 10:—అమెరికను వర్తకపు నాక యగు ఇండియా అను దానిని 12 వేదిన అధివారుముగ గాల్చిరి. చీనా నేసలు తరువాత అతాకను స్వాధీనము జేసికొన ప్రయత్నించిరి. కాని అమెరికను యుద్ధకాకలాపాన్ని సాయుధ పైనికులు తిరిగివేసిరి. అప్పటినుండి ఈనాక వయనము నాపు జేసెను. హ్యుంక్రింద డెక్కు బ్రిటిషు నాకలను గూడ గాల్చెదట.

చీనాలో కుట్ర వ్యర్థమగుట

లండన్, అక్టోబరు 18:—గ్రాహర్ ప్యాంకు అను నాతడు హ్యుంగుహేలో యుద్ధనాయకుడు. ఆతనిపై బర్నిన కుట్ర వ్యర్థమయెను. గ్రేటు హ్యుంగుహే పురపాలకాధ్యక్షుడు దీనిని గనిబెట్టె. హ్యుంగుహేకు దక్షిణముగ నున్న కైలుమాగ్గును నడికించెను. మఱతర కఠినచర్యను దీని కొని తిరుగుబాటు నడపించెనను.

చీనాదొంగలు

అక్టోబరు 18:—తెవరండు ప్రీమాక్ డేవిస్ దంపతులకు చీనాదొంగలు 500000 డోలరులను 100 పిస్తోళ్లను పది హోముగ గొని విడిచిరి.

బెర్లినులో బ్రిటిషు రాయబారి

రుగ్బీ, అక్టో 18:—డి ఆబర్క్ ప్రభువు బెర్లినులో బ్రిటిషు రాయబారిగ నుండి లండనుకు సోమవారము తిరిగివచ్చిరి. జి. సి. వి. వినుదము సచ్చిరి.

బ్రిటిషునాక

క్యాంటను సేసలు గాల్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యుంగుహే, అక్టోబరు 19:—క్యాంటను సేసలు బ్రిటిషు యుద్ధకాక 'బి' యనుదానిపై గాల్చిరి. మరల బ్రిటిషు నాక క్యాంటను సేసలుపై కురిపించెను గుండవర్షమును. తమవారెవరికిని నష్టమురాలెను. ఒకియాంగు సివిలు గవర్నరు సర్వాచా ప్యాంగుపై తిరుగుబడెననియు, హ్యుంగుహేలో అల్లరులను గలుగ జేయుటకు దక్షిణపైశ్యములు కుట్ర బన్నుచున్నవని బయలుదేరిన వదంతులు హ్యుంగుహేలో కొంచెము కలవరము నుదయించజేసెను. కాని ఘోషముగ ఏమియు బయగలేదు. కొంత చికియంపనైన చాంగ్ నుండి కమానుకు బోయెననుచున్నార. కాని హ్యుంగు ముఖముగ 12 మైళ్లు వెనుకకు మరలిరి. తాను స్వతంత్రుడనై ప్రకటించెదనని సియాంగు గారు చెబుచున్నార.

బొగ్గునమ్మే త్వరలో పరిష్కారము

గాన్పించు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 19:—బొగ్గు నష్టము అగిపోయి నేటికి 25 వ వారము. ఇంతత్వరలో పరిష్కారమునకు కన్పించదు. ఈనాళుగ గలపనివాండ్ర సహాయనిధి అంతయు, రషియా పంపిన 1200 వేల పౌనులతో గూడ ఆఖరయినది: ఆహారమును, దుస్తులను సప్లయచేయవలెనని మరల గోరుచున్నారు గనులపనివాండ్ర భార్యాపిల్లలతర్రవన.

కుక్కు గారు

పనివాండ్రు మరల పనిలో జేరకుండ జేయుచున్న ప్రయత్నములు ఫలంశుభరము గాంచుచున్నవి. చాలవరకు లేదట్లు ప్రక్కల గనులందు పనిచేయువారిసంఖ్య 2 నుండి మూడు వేలవరకు తగ్గినది. నిన్న కుక్కుగారిచటనే యుపన్యసించిరి. నాటింగుహే, డెర్బీషైరులందు 3188 మంది తగ్గిరి. కావలి గాయవారు కొద్దిమంది మాత్రమే వేల్పులో అమ్మకాలోయ నుండి వచ్చివేసిరి. కాని తక్షణము వీరిస్థానే వాలంటీర్లు ప్రవేశించిరి. 219000 పనివాండ్రు జేడు పనిచేయుచున్నారు. క్రిందటి శతాబ్దంబు 17 వేలనుండి తగ్గిరి. దీనికి కొంతవరకు కుక్కుగారి ప్రచారము, కొంతవరకు మామూలుగ సోమవారము పనివాండ్రు పనిలోనికి రాకపోవుటయు కారణమైయుండును.

సామ్రాజ్యసభ

అంతర్సామ్రాజ్యవర్తకమును పెంపొందజేయుట

డొమినియను వైఖరి

రుగ్బీ, అక్టో 17:—కనడా ప్రధానామాత్యుడు నేను లండనుకు వచ్చినందున, డొమినియను ప్రతినిధులందఱును మంగళవారము సమావేశము గానున్న సామ్రాజ్యసభనిమి త్తము లండనులో సమావేశమిరి. ఈసభ మంత్రవ్యక్త సమావేశమునందే దయినను రహస్యముగ జరుగును. కాని అపుడప్పు ఏమిటిగిడద ప్రకటించుచుండును. ముఖ్యముగ సామ్రాజ్యసభ అంతయు ఆర్థిక సమస్యలతో జరుగునని తెలియుచున్నది. సామ్రాజ్యవర్తకము రాకపోకల పోకర్మమునుగూర్చి ఆలోచించెదరు. ఈసందర్భమున వర్తకవైమానికప్రచారముగూడ చర్చించబడును.

అంతర్సామ్రాజ్యవర్తకాభివృద్ధి

కనడాలోను ఇరెస్సామ్రాజ్యభాగములలోను వర్తకపు పేర్కాటులను విస్తరింపజేయు నుద్దేశ్యముతో వచ్చితి ననియు తమ కేయిపుంసులులేవనియు మెంకేకింగు గారు చెప్పిరి. ఇదివరకే అప్రెగియా, న్యూజిలండు, బ్రిటిషు వెస్టిండీస్ లతో ఇట్టి ఏర్పాటులను జేసికొన్నది. ఈసంగత్యము దక్షిణ అఫ్రికాలోగూడ జేసికొన దలంచెను.

న్యూజిలండుకోరిక

తానుగూడ సామ్రాజ్య వికాసకృషికుడు పెంపొందజేయుటకును విశ్వోద్యమును అనుభవించుటకును సాధనముల సరయుటకే వచ్చితిని న్యూజిలండు ప్రధానామాత్యుడు చెలియజేసెను. అంతర్సామ్రాజ్యవర్తకమును పెంపొందజేయుగల సాధనములన్నిటి కిని చేయూత నొసగెద ననిరి.

యూరపులో పారిశ్రామిక పునరుద్ధారణము

రుగ్బీ, అక్టోబరు 17:—యూరప్సంతర ఆర్థిక పరిస్థితు లన్నిటిని ప్రకటించి ప్రస్తుతము పడిపోయి వీధినోడుచున్న యూరపు పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించు సాధనములను యూరపులోనున్న వ్యాపారులు, బ్యాంకర్లు బుధవారము ప్రకటించెదరు.

సోవియటులలో విభేదములు

మాస్కో, అక్టోబరు 17:—సోవియటు ప్రతిపక్షులు లోబడుచున్నారు. నెంట్రిలు కంట్రోలింగు కమిటీ చెప్పినట్లు ఎట్టివరకులు లేకనే ప్రవర్తించవలెనని తమ యనుచరులకు ఉత్తరువు సంపుచున్నా రీ:ప్రతిపక్షులు, విభేదములందున్న అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టులకు సహాయము చేయరాదనుచున్నా రు. నెంట్రిలు కమిటీ ఉత్తరవులను అడంగిన దడంతుకొనవలె ననుచున్నారు ప్రతిపక్షులు.

హేసులో ప్రభుత్వమువారు అమీరు ఫెయిసూలుగారి గౌరవార్థము వినోసగిరి.

బ్యాంక్ విచారణ

ఇండియన్ సామ్యము

లండన్, అక్టోబరు 16:—1910 సెప్టెంబరులో జేసిన 367 లక్షల రూపాయల మదింపుకను 16 నెలలయిన తరువాత జేసిన 702 లక్షల రూపాయల మదింపుకను అంతవ్యత్యాసమెట్లువచ్చెనో తెలుపజాలవగాని ఆతివివరముగ అన్నిటిని పరిశీలించితిని ఇంజనీరు, లాయింగారు సామ్యమునిచ్చిరి. 1910 లో అనుకొన్న ఖరీదుతో సాగెడిది కాదనిరి.

సముద్రపుగోడను రెండు వైపులనుండి ఒకేపర్యాయము ప్రారంభించవలెనని బుకానెకాగారే చెప్పబడె తానట్లు చెప్పితి ననిరి. బుకానెకాగారుగూడ ప్రభుత్వపు టుల్లికపు సమసరించి యే అట్లు చేసియుండుననిరి. బ్యాంక్ విచారణను ప్రచారము గల్గుటకట్లు చేసియుండునని సమ్యుఖాలననిరి. తుపానువచ్చినపుడు ప్రవహించునీటికి నదుపాయముచేయలేదనిరి. త్రవ్వకుటచెచ్చిన నాక పనిచేయలేకపోయినచో దానివలన గల్గునష్టమును లేకుండ జేయుటకు ఏమార్గము తనకు గుర్తించలేదనిరి. విచారణను ప్రస్తుత మాపుజేసిరి.

అమెరికాలో ఉత్తరప్రదేశములందు ఆరోరా బోరియా లిన్ మెరపు ప్రకాశించుటచే తంతులన్నియు చింపరవంపరైన వట. సరిబుచ్చలేకున్నారు.

ఎం. హెన్రీ ఇలాడ్డు నెవెల్లి గారు పనిపోయిరి.

అంతర్జాతీయవ్యాపారము నభివృద్ధిజేయుటకు ఆర్థిక సంఘము టెక్సాస్ ఏర్పడినది. రాయబారులు సాగుచున్నవి.

C. CUNNIAH, Proprietor

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కళాపరిషత్తు

ప్రచారకసంఘము

విజయనగరము

ఈనెల 11, 12, 13, 14 తేదీలు సంస్కరణప్రచారమునర్పి 75 కుటుంబములవారి ఇతరవిషయములను గురించి వివరములు ప్రతి వారమున వివాహమునకును సమ నిబంధనకును సంబంధించినవిగా చేయవలయునని. వివాహమునకు ముందుగా యిచ్చుట చేతనే నడువలయునని కుటుంబములు విశేషముగ గలవు. ఇందులో పెంపుడుబాలికలేచి కేవలముగ గలరు. ఇతరకుటుంబములకు పెంపుడు బాలికలు జీవనమునకు దింపుచుండుటచేత చేతల సంఖ్య వా ము శ్రమనున్నది. దీని సరికట్టుట కొంతవరకు ప్రభుత్వమువారుగాని ప్రజలుగాని తమ వ్యక్తి జీవనమునకు కళాపరిషత్తు సంఘమునందు గలిగిన సహజ వికాసమునకును సైతికాభివృద్ధియే తమ యాదర్శముగ నుండునని ప్రకటనమునకు పాటుపడ నుండుటలను యికనుండు పెంపుడు బాలికలను పడుపునట్టి కి దింపని తలంపనమును. కుటుంబములలో మేయనుకొనియు కల పుట్టియైన నృత్యగీతాదులు పుట్టియునియు యెంచి గంధర్వ కళను సర్వతోమఖముల సభివృద్ధికి తీరది గంధర్వ మహాలు ను సావించి కృషి యొనర్చుచున్న శ్రీ సుప్రభాకర జగన్నాథశర్మ గారి బోధనలను మేము 12, 13 తేదీలందు సభలనుచేసి విషయములు బోధ యొనర్చుటచేయునని యింతవరకు గంధర్వకళ ను అభ్యసించుచు కొన్ని నెలలుగా పాఠము కానున్న కన్యలను వివాహ మొనర్చెదమని బెంటునే వివాహ ప్రయత్నములుచేయు చున్నవారికిని, ఇకనుండు పరిస్థితులందును ప్రతేక పట్టెల చిన వారికిగాని ఇప్పుడు వారియొద్ద నృత్యవిద్యగలవలెనని తాళి కలవగాని నృత్య విద్య విద్యార్థులకు చేప్పవలెనని వాదనముగల వివాహములను మొదలు గ్రామములనుండి వచ్చి బాలికలను గూడ నుద్దించి వివాహములుచేయు ప్రోత్సహించిన సభ్యులగు యుపాధ్యక్షులుగలవలెనని సంకల్పము లాచరించు చున్నాము.

ఇచ్చుటకు కుటుంబములలో నుద్దించుచున్నవారు ప్రభుత్వము, పీఠములను బాలికలను విద్యనభివృద్ధికి పాల్పడ జేయువలయునని తలంపులవారైనను వారు నుండుగవిషయము మంచిదగుటచేత ఇంతవరకు చేసినదానికి వగయెడ తమ బాలికలను వివాహము లొనర్చెదమని దీక్షయిని క్రిమనందు సంతకము చేయుటచే ప్రత్యేక ప్రకటనను ప్రాప్తులు. కిరొక్కరు ధర్మమునను నిలబడిన యిచ్చటి సంఘములయొక్క ప్రవక్తమునని మాను దృఢవిశ్వాసము గలను. పరాత్పరము వీరికితోడగలగాక.

విజయనగరము తాలూకా కళాపరిషత్తు సంస్కరణ సంఘము స్థాపకజరిగా కార్యనిర్వాహకవర్గమునను శ్రీమతి మద్దిల పోతయ్యగారి నూతన్యూగారిన అధ్యక్షురాలుగ నెన్నుకొనిరి. వీరు మొదటినుండి మంచకరిగలవారు. కీశోర్తిపురాలను వీరి చెల్లెలు అవ్వగాను మొదటినుండియు యీ సంఘమునొత్తిన తొలగించుటను పాటుపడిరి. ఆమెగతించినప్పటి నుండియు సంఘమును కట్టుబాటుచేసినది. అయినను నూతన్యూగారి కృషి వలన ఆసేయు వివాహములు చేసిరి. అందుచే వీరి యాభివృద్ధి ముగిసిన సంఘము మంచిదికి వచ్చిన ఆశించు చున్నాము.

ఇచ్చట మాకు తోడ్పడిన గంధర్వ మహాలు సభ్యులను ముఖ్యముగ శ్రీమద్భూతి జగన్నాథ శర్మగారిని వందనము లాచరించు చున్నాము.

ఈ క్రిందివారు సంస్కరణసభ్యులుగా తేరి తమపిల్లలను వివాహములు చేసెదమని వాదనము జేసిరి.

- 1. మద్దిల పోతయ్యగారి నూతన్యూగారు 2 యీ మత్తెమ్మగారు 3 కొత్తిపల్లి నూతన్యూగారు 4. మద్దిల వెంకన్నగారు 5. ఆకుల నూతన్యూగారు 6. మద్దిల నారాయణమ్మగారు 7. యీ కృష్ణవేణిగారి వెంకటరత్నమ్మగారు 8 యీ సన్యాసమ్మగారు 9 సందే నూతన్యూగారు 10 కంటుభుక్త రామదమ్మగారు 11. సరిదే నూతన్యూగారు 12 సరిదే శీతారామమ్మగారు 13 మద్దిల నూతన్యూగారు 14 కంటుభుక్త వెంకటరత్నమ్మగారు 15. మద్దిల నారాయణమ్మగారు 16. యీ పోతయ్యగారు 17. పొడుగు శ్యామలమ్మగారు 18 కంటుభుక్త నూతన్యూగారు 19 యీ మహావ్యూహమ్మగారు 20 మద్దిల పైడి రాజమ్మగారు 21. మద్దిల భాస్కరమ్మగారు 22. యీ వనవరమ్మగారు 23. పొలుగు సన్యాసమ్మగారు 24. పొడుగు వెంకటరత్నమ్మగారు. 25. కంటుభుక్త అచ్యుతమ్మగారు 26. పొడుగు రత్నమ్మగారు 27. పొలుగు

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రెసింగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిమమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

పాక్స్ పని పారంభము

1, 2, 8 బ్లాకులు పూర్తి చేయనివచ్చుచుంటుంది

బొంబాయి ప్రభుత్వ ప్రకటనము

బొంబాయి, అక్టోబరు 18:— బొంబాయి ప్రభుత్వము వారి క్రింది ప్రకటనము గావించి:—

పాక్స్ విచారణపైని సర్ (గింపు)కు విషయము కమిటీ మధ్యలో తయారుజేసిన నికే ది క యం ద లి స ల హా లను 1, 2, 8 బ్లాకులను పూర్తిచేయుటకు అడ్వైజరీ కమిటీ కీ కమిటీ సభ్యుల కనుమరముగనుండుట చేత ప్రభుత్వమువారు గీకరించిరి. 1, 2 బ్లాకుల పని పరికాలముగా ప్రారంభముజేయబడును. 1, 2 బ్లాకులలోని కుపాసనీరు తోడించుపని గూడ పూర్తి చేయబడును. ప్రభుత్వమువారి రింకను ఆగోవింది రేవులో యిసుకదీయుట నూని 7-వ బ్లాకులో రోజుకు 24 గంటలు పనిజేసి వెంటనే దానిని పూర్తిచేయగూడ నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మునిసిపాలిటీపై సర్ సత్తా కేసు

సివిలుకోర్టు ఇంజంక్షన్ ను ఉత్తరు వీయవచ్చునని నిర్ణయించుట

అలహాబాదు, అక్టోబరు 18:— మునిసిపాలిటీ రిగిసెంట్ మంచినీటిని సరై జేయవలసినది. ఇంజంక్షన్ ను ఉత్తరు వీయవలెనని సర్. తేజహదూరు నప్రూవాభిని జేసినవావై వచ్చిన లా పాయింట్లమీద ఆలహాబాదు సబార్డినేట్ జడ్జి యుక్తియై జేయుచు మునిసిపాలిటీ బోర్డు కానసభ్యులను నిర్వర్తించుటలో నివిలకోర్టుకు బద్దమై యుండవలెననియు, యిట్టి ఇంజంక్షన్ ను ఉత్తరువు వీయవచ్చుననియు చెప్పిరి. కేసు సామ్యము దీసికొనుటకై వాయిదాజేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి-ఎచ్చినన్ ఫీల్డు కళాశాల

సందర్శించుట

లాహోరు, అక్టోబరు 19:— సాయంత్రమున ఎచ్చినన్ ఫీల్డు కళాశాలను రాజప్రతినిధి సందర్శించెను. పంజాబు ఫీల్డు సంఘము రాజప్రతినిధికి సన్మానవ్రత మర్పించెను. ఉచితరీతిని రాజప్రతినిధి సమాధానమొసంగెను.

అఖిలభారత హిందూమహాసభ

నర్సింగుకమిటీ సమావేశము

ధిల్లీ, అక్టో. 18:— అఖిలభారత హిందూమహాసభ నర్సింగుకమిటీ సమావేశము లాహోరులో అగ్గష్టు 18 రాజా సర్వేనాథ్ గృహమున అక్టోబరు 31-న తేదీని జరుగను. (ఆ. ప్రె.)

గుడివాడ ప్రచారము-గుడివాడ

ది 8-11-1926 తేదీన గుడివాడలో కేకనటిపు జ్ఞాని గారి వలన శుద్ధిసంస్కారము పొంది తమరీతిలో 4 కుటుంబములు నాగవరప్పగారు 6 కుటుంబములు హిందూమతములో జేసినది.

దానిపర్తి వెంకట్రామయ్య

వీర్యబంధ్ ధాతువుపై

2084 గంటలలో యెంత నీర్లు వీర్యమునైన పక్షములై గట్టి పడిన ముసలివారికి బలహీనులగునాడ సంపాదించు విచ్ఛిన్నము. మాత్రములలోను కలలోను ఇంద్రియవృద్ధులగుచున్న రీతిగలనీలు ప్రస. నూతనకీ పట్టుకొనియున్నది. 3-1-1. చిన్నదాని 1-8-0. అమృతరత్నాకరం 45 బందరుపేషి ముద్రాను

- సన్యాసమ్మగారు 28. కంటుభుక్త కనకనూర్మగారు 29. జిల్లాపు అప్పలనరసమ్మగారు 30. మద్దిల వెంకటరత్నమ్మగారు 31. మద్దిల చంద్రయ్యగారు 32. యీ సోమమ్మగారు 33. యండూరు నూతన్యూగారు 34. సందే వనవరశివమ్మగారు 35. సందే పోతు సోమమ్మగారు 36. మద్దిల చిన్నప్పల నరసమ్మగారు 37. యీ వెంకటరత్నమ్మగారు 38. యీ రాజయ్యగారి పోతమ్మగారు 39. యీ లచ్చమ్మగారు 40. కొత్తిపల్లి కొండమ్మగారు 41. మద్దిల శీతారామమ్మగారు 42. పొలుగు సరస్వతమ్మగారు 43. యీ చంద్రశేఖమ్మగారు 44. మద్దిల అమ్మమ్మగారు 45. చింతకాయల వెంకటరత్నమ్మగారు 46. ఎంవరూరి శుభరత్నమ్మగారు 47. కంటుభుక్త నూతన్యూగారు 48. మద్దిల చంద్రమ్మగారు 49. శీతా అప్పలనరసమ్మగారు 50. యీ చిన్నవరసోమమ్మగారు 51. బుగట రంగమ్మగారు 52. మద్దిల నరసమ్మగారి అప్పమ్మగారు 53. కిల్లంపూడి మత్తెమ్మగారు 54. మద్దిల నూతన్యూగారు 55. యీ పరాంకుశమ్మమ్మగారు 56. సరిదే లక్ష్మీనర్సయ్యమ్మగారు 57. కొత్తిపల్లి సన్యాసమ్మగారు 58. యీ శ్యామలమ్మగారు 59. జంపా పద్మవతిమ్మగారు 60. సరి నారాయణమ్మగారు 61. కంటుభుక్త నూతన్యూగారు 62. యీ అన్నపూర్ణమ్మగారు 63. యీ మహాత్మమ్మగారు 64. కొనుగూరి అప్పలనరసమ్మగారు 65. శీతా నాగరత్నమ్మగారు 66. శీతా సీతమ్మమ్మగారు 67. మద్దిల నూతన్యూగారు 68. చింతకాయలరంపు స్వామిగారు 69. వజ్రాపు అప్పికోండగారు 70. యీ నూతన్యూగారు 71. చింతకాయల నూతన్యూగారు 72. కొంబ పాలెపు నూతన్యూగారు 73. పొలుగు భాస్కరంగారు. 74. మద్దిల మణికృష్ణమ్మగారు 75. యీ కొండమ్మగారు.

భాస్కర-కాశ్యపము.

ఏలూరు తాలూకా మహాజనసభ, ఏలూరు

రాజోపు కానసభల ఎన్నికలసందర్భమున వోటరును హాజరుల కర్తవ్యమును నిర్ణయించుటకు ఏలూరునందు శ్రీ పాండురంగం సినిమా హాలులో యీనెల 24 న తేదీవిధ్యార్థులము 2 గంటలమొదలు సాయంత్రము 6 గంటల వరకు ఏలూరు తాలూకా మహాజనసభ జరుగును. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధిపతులను నిష్కళంకదేశాభిమానులు నగు శ్రీయుత కాశీశాస్త్రి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సలపుగు ఆంధ్రప్రముఖులను నాయకులను విచ్చేయుచున్నార గాన యీ తాలూకా మహాజనసభలందు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితుము. ప్రైగ్రామములనుండి ఎచ్చెవారికి 24 న తేదీ రాత్రికి భోజనపుటేర్పాటులు చేసినబడినవి.

మా. వ. జోగయ్యశర్మ

గుంటూరు

(స్వీయలిఖిత)

మరణము

16-10-26: గత సోమవారమునాడు రాజా సామెలు బెల్ గామిగారు విరోచనములచే బాధపడి దినంగతులైరి యని చెల్లుటకు చాల విచారపడుచున్నాము. వీరు మహావ్యూహము మతములో నుప్రసిద్ధులైనారు. భాషియని పేర్చి పిలిచెడివారలు. బి. ఎ. పరీక్షందు తీర్థలై చాలకాలము ప్రభుత్వోద్యోగమునందుండి దేవ్యాధి: రైక్షుగ పనిజేసి యుపకారచేతనమును దీసికొని గుంటూరులో స్వగృహముందు కాలముగడిపిరి. మత కొంతకాలము పురపాలకాధ్యక్షులుగ నుండిరి.

మహమ్మదీయులలో వీరికి చాల గౌరవముండెడిది. ముక ప్రచారము దసమాన యభిలాషగలదు. వీరిని 12-న తేదీన సమాధిజేసిరి. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, న్యాయ పానుమంతరావు పంతులు, నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావుగారు పట్టణములో మహమ్మదీయులు అందరు శివమును వెంబడించిరి. వారి మరణమునకు దుఃఖముచకముగా మునిసిపల్ పాఠశాలను, మునిసిపల్ బోర్డింగు సభ మాయబడెను. వారి ఆత్మకు భగవానుడు కాంతిసంసరుగాక.

(७. १६.)

వృత్తాంతలేఖలు

కావలి (స్వకీయవిలేఖరి)

కూనీకేసు

అక్టోబరు, 16:—చేపలపట్టు హక్కువిషయమై కొంతకాలము తగాదా జరిగి ఆ సందర్భమున అనంతవరం పెద్దరెతు కూనీ చేయబడినాడు. నేరస్థులు 1½ నెలలవరకు పట్టుబడలేదు. ఈ నెల 11 తేదీని పట్టుబడగా కట్టడిలో నుంచబడినది.

మోటారు బస్సులు

ఈ యూరిసుంచి పొరుగునాళ్లకు చాలబస్సులు నడచుచున్నవి. బస్సుసౌకర్యములో పోటీ లెక్కువగుటచే ప్రయాణీకులకు ప్రాకారాంతముగ నున్నది. క్రిందటివారమున ఒక బస్సు మరొకబస్సును డీకొనుటచే బస్సు తల్లకిందులై 12 ప్రయాణీకులకు బలమైన గాయములు దగిలినవి.

తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయ సభ చిత్రవస్తు ప్రదర్శనము

తాలూకా బోర్డువారిచే ఉపాధ్యాయ సభ జరుపబడినది. మ. రా. రా. శ్రీ డాక్టర్ లక్ష్మీపతిగారును, రక్తికి అమ్మగారును, ఉమర్ ఆలీగారును సభకు విచ్చేసి ఉపన్యాసములుగావించిరి.

తెలుగుతాలూకా-ఎన్నికలప్రచారము

నుప్రసిద్ధ దేశభక్తులను త్యాగమూర్తులను అనుశ్రీయులను తాల్ప సీలాధిరాజుగారును, బ్రిటిష్ తంజిరాల రామసోమయాజులుగారును గలసి తాలూకాయందంటనసభలను జరుపుచు ప్రజలందరిలోను ప్రబోధమును గావించి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులకు విజయము చేకూర్చుటకై నేటియుదయమున బయలుదేరినారు. ఈ నెలొఖరులోగా ప్రతి పోలింగునందును సమర్థులగు యేజెంట్ల నేర్పరచియు, వోటర్లను సమకూర్చుటకై గ్రామమున కొక్కకబాధ్యత గల అభిమానుల నేర్పరచియు, తదితరములగు సేర్పాటుల గావించియు కృషిసలిపి కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిజైట్లు దీక్షను విహించియున్నారు. వీరి సక్రియత్వము సభలమగుటల భగవాను డనుగ్రహించుగాక! తాలూకాలోనున్న ప్రముఖులందరూ వీరితోగలసి యేకగ్రీవముగా వోట్లన్నియు నిప్పించినచో కావనసభలకేగిన కాంగ్రెసు వీరుల కృషివలన దేశదారిద్ర్య విమోచనము గాగలదు. మహాత్ముని నిర్వాణవిధానమునకు సుక్షేత్ర మేర్పడగలదు.

(ఒకవిలేఖరి)

కావలి

యేజెంట్లు, వర్తకులు

మి. ను. సుబ్బయ్య, చేతిమట్టుకు, లేవనలకు, యువయోగింపు అనేకరకముల ప్రకృతమైన దారపుబంటులను, చుట్ట ను పిళ్లను, కట్టలను, దారపుబంటులు చుట్టు యంత్రములను, సరసమైన ధరకు అమ్ము యేజెంట్లుకు మంచికమిషను యివ్వబడును.

ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్స్, కాకినాడ.

IN THE COURT OF THE DISTRICT MUNSIF OF PEDDAPUR.

S. C. No. 210 of 1926.

Pecheti Ramakrishna.....Plaintiff

And

Istaboyina Ramaswami.....Defendant To

The Defendant.

Take notice that the above suit has been filed against you for Rs. 56—1—4 as due on a promissory note dated 17-5-1923 passed on by your and that the same stands posted to 25-10-1926 for your appearance.

S. SATYANARAYANAMURTI

Plaintiff's Pleader.

గన్నవరం తాలూకా కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఈనెల 15, 16 తేదీలందు శ్రీయుతులు అయ్యంకి పెంకటరమణయ్య, నోరీ వెంకటేశ్వర్లు, వల్లభనేని వేంకటరావు చాడరి గార్లు గన్నవరము తాలూకా ఉయ్యూరు, మురివాడ తాలూకా పోలింగులలోని ముఖ్యమైన గ్రామములకు వెళ్లి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఓటు నివ్వవలెనని ప్రచారము చేసిరి. ఈ మూడు పోలింగులు సంపూర్ణముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ముఖముగ నున్నవి. రెడ్డిగారికి, మీర్జాపురము జమీందారుగారికి ఒక్క వోటైన లేదు. కమ్మవారిలోని బంధువులు కొందరు మాత్రము గోపాలకృష్ణయ్యగారికిచ్చెద వని చెప్పిరి. వారైనను గ్రామములోని పెద్దలకు వ్యతిరేకము చేయమని చెప్పిరి. సామ్రాజ్యశాసన సభా వోటును ప్రతి గ్రామమునందును ఏకగ్రీవముగ ప్రకాశముగారి కిచ్చెదమని వాగ్దత్త మొనరించుచున్నారు. ఇదేవిధమున తాలూకాలోని మిగతా ప్రాంతములందలి ఓటర్లుకూడ కాంగ్రెసాదేశమును శిరసావహించి, కాంగ్రెసుపక్షమున కావనసభాభ్యర్థులకు నిలచిన కాశీశ్వరరావుపంతులు, నూరయ్యచాడరిగార్లుకు తమ ఓట్ల నిచ్చెదరని కోరుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ఉయ్యూరు.

గుప్తగారి యువన్యాసము

ఉయ్యూరు రాజాగారు శ్రీరాజా వెంకటాద్రిప్పారావు బహద్దర్ జమీందారు యీనెల మొదటి తేదీనుండి నాలుగు దినము లిచ్చట మకాముచేసి చుట్టుపట్టుల గ్రామరైతులను పిలిపించి మీర్జాపురము రాజాగారికి ఓట్లనివ్వవలెనని కోరిరి. మొదటి తేదీన ఉయ్యూరురాజాగారు తాజాఆఫీసునందు రైతులను పిలిపించి సభను జరిపిరి. కొందరు రైతులు మీర్జాపురము రాజాగారికి ఓట్ల నిచ్చెదమని వాగ్దత్త మొనరించిరి. మీర్జాపురము రాజాగారు ప్రతి గ్రామమునందును రోడ్డువేయించెద, పాకాలను పెట్టించెద, వంతెనను కట్టించెదనని యాశలు గల్పించియు, జిల్లా తాలూకాబోర్డులందు తమకు పనులు గల రైతుల కార్యములు నెరవేర్చెదననియు కొందరును తిరుగదీసి కొంత యలజడిని కలిగించెను. ఈ నెల 12-13 తేదీలందు ఉయ్యూరు చౌకునందు రెండు బహిరంగసభలు జరిగెను. దేశ సేవకేసి ఆరువ ర్యాయములు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు బోయిన శ్రీమతం బాలుకుబ్రహ్మయ్య గుప్తగారు పవన్యసించి జమీందారు గారికి వాగ్దత్త మొనరించినవారి నందరి మనస్సుల తిరుగదీసి కాంగ్రెసును కిచ్చునట్లు వాగ్దత్తము చేయించెను. మొదటి దినము ప్రకటన బాగుగ జరుగకబోవుటవలన యెక్కువ మంది రాకపోయినను రెండవదినపు సభకు వేయిమంది రైతులు చుట్టుపట్లగల గ్రామములనుండి వచ్చి గుప్తగారి యువన్యాసమును శ్రద్ధగా విని తమ ఓట్లు కాంగ్రెసుపార్టీ వారుకాశీశ్వరరావు పంతులుగారు. నూరయ్య చాడరిగారికి నివ్వ నిశ్చయించుకొనిరి. మా గ్రామమునందు మహామృదీయులు చాలమంది గలరు. కాన్నియుకు మహామృదీయఅభ్యర్థి కాంగ్రెసు తరపున నిలువకపోవుట వలన వారివ్వును వచ్చినవారి కిచ్చుకొనవచ్చునని చెప్పిరి. అసెంబ్లీ మహామృదీయుల తరపున కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగనున్న ఉమ్రా ఆలీషా కవిగారికి తమ ఓటు నిచ్చెదమని వాగ్దత్త మొనరించిరి. గుప్తగారి యువన్యాసములవలన గ్రామములు మరల కాంగ్రెసునకు సంపూర్ణ ముముఖులైరి.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీవేదాంతద్వయవర్ధినీ సంస్కృతపాఠశాల-కొరుట్ల

కొరుట్ల:—(11-10-26) ఈ పాఠశాలాధ్యక్షుల రగు మాతృబాషాధారక శ్రీ. ఉ. వె. శ్రీమణి. విద్యార్థి నేనా పతి నృసింహాచార్యులగారు మద్రాసుప్రాంతమున సంచారార్థము వెడలిరి. వారు విజయదశమికి వీరికాపురములో నుందురు. ఇచట ఇద్దఱు పండితులును, ముప్పది నుమారు బాలుకులరు. వీరికి వసతిగృహము వేరుగానున్నది. ఉచిత భోజనమే. నేటి తేదీనుండి పాఠశాలలో వేదమును, నాగరలిపియును బోధింపఁబడుచున్నది. మాసపరీక్షలు జరుగుచున్నవి. ఇచటి గురుకుల వాసము కడువర్ణనీయును.

చొల్లెటి నృసింహాచార్య.

నూలు శక్తి

జై నులకథ

(యంగు ఇండియా)

గుజరాతిపురతత్వమందిరమునకు చేరిన పండిత బేదర దానుగారు జై నుల శక్తిసక్రమమునందలి శుక్రకృతాంగ నూత్రమునుండి ఒక చక్కనికథాభాగ మును వ్రాసి పంపిరి.

వగధదేశమునందలి వసంతపురమున భార్యభర్త లిరువురు ఒకటేపర్యాయము సన్యాసాశ్రమమును స్వీకరించిరి. కాని ఒకరిపై మరియొకరికి గల ప్రేమ సురాగములు మరచుట చున్నాధ్యమయ్యెను. అందుచే సన్యాసాశ్రమమును ఆపవిత్రవిష మొనర్ప ఇచ్చయింపక ఆహారమునుమని ప్రాణములు వదలిరి. రెండవ జన్మమున భర్త ఆరుద్రపురమున ఒక గొప్పవర్తకుని కుమారుడుగ జనన మొందెను. ఆరుద్రకుమారుడను పేరుతో పెరుగుచుండెను. భార్య వసంతపురమున ఒక గొప్పవర్తకుని కుమార్తెగ జనన మొందెను. మరల సన్యాసాశ్రమము స్వీకరింపవలయునని ఆరుద్ర కుమారునకు అభిలాష ఏర్పడెను. అతనితండ్రికి ఇవ్వములేనందున కుమారుడు పరుగెత్తిపోవునను భయముతో 500 రాజపుత్రులను కాపలాయించెను. కాని వివరముచేయుచు ఆరుద్రకుమారుడు వేగముగల గుర్రముపై నెక్కి తప్పించుకొని పోయెను. ఆశ్రమము స్వీకరింపవలనని అతనిరవాణి చెప్పెనుగాని అతడు లక్ష్యముచేయక సన్యాసి అయ్యెను.

సన్యాసివేషమున తిరుగుచుండ వసంతపురములో పూర్వ జన్మమున తన భార్యగనున్న స్త్రీని చూచి గుర్రతిగెను. అప్పుడు మరల సన్యాసాశ్రమమునందలి ఆబాలికను వివాహమై గృహముడయ్యెను. ఒక కుమారుడు పుట్టగ నే భర్త భార్యకిట్లు చెప్పెను.

సాంప్రతిం లేపుత్రో ద్వితీయో భూన్తి ర్వాహకః, అహంచ స్వకార్య మను తిష్ఠామి.

నాచెనుక బాలుడు నీకు పోవకుడుగనుండును. కావున నీవు నన్ను వదలవలయును. నేను ముక్తిమార్గము నన్వేషింప పోవలయును' భార్య కీమాటలు నచ్చలేదు. భర్తపై ప్రేమ అధికముగ నుండెను. ఆమె యొక యుక్తిపన్నెను. వడుకుట ప్రారంభించెను. 'తయూను తవ్యుత్పాదనార్థం కార్వానకర్తవ మార్భు' కుమారుడు ఇట్లు ప్రశ్నించెను:—'తల్లి నీవేమి చేయుచున్నాము.

'కిమంచె తత్సవత్వా త్పారభం'

ఆమె ఇట్లు జవాబుచెప్పెను. 'మనతండ్రి మనలనువదలి పోనన్నాడు. నీవు నేను గౌరవముగ కీచించుటకు నూలు వడుకుచున్నాను.'

బాలుడు పరిస్థితులను గ్రహించెను. ఒక గొప్పఆలోచనచేసెను. తండ్రిని దారముతో కట్టివైచిన అతడు పోజాలడని తలచెను. తల్లివడికిన నూలుతో బాలుడు తండ్రిని కట్టివైచి "నేను నిన్ను కట్టివేసితిని. ఇప్పుడు తప్పించుకొని పోగలవా" అనెను.

సంసారమును పరిత్యజింపవలయునని ఆరుద్రకుమారునకు ఇవ్వమున్న నూలునిమూలము (త్రోసిపుచ్చి పోజాలక పోయెను. మరికొంతకాలము సంసారమునందుండుటకు తీర్మానించుకొనెను. బాలుడు 12 నూలు దారములతో అతనిని కట్టెను. కావున 12 సంవత్సరములు సంసారమునందుండుటకు నిశ్చయించుకొనెను. 12 సంవత్సరము లై పవిత్రప అతడు సన్యాసాశ్రమ మునుగ్రహించి గొప్పమతబోధకు డయ్యెను.

ఒకనాడు అడవిలో ఆరుద్రకుమారుని దర్శనము కాగానే ఒకవీనుగ గొలుసులకు త్రెంచుకొనెను.

ఈకథ వినుచున్న రాజు ఆశ్చర్యపడి ఆరుద్రకుమారు డత్యద్భుతకేక్తిగలవాడుగ నుండవలెనని చెప్పెను.

అందులకు ఋషి ఈక్రిందివిధమున జవాబుచెప్పెను. "ఇందులో ఆశ్చర్యమేమి? వీనుగొలుసు త్రెంచుకొనుట యందు విశేష మేమియులేదు. కాని కడుగునుండి వచ్చిన సన్నటి నూలుపోగులను పురుషుడు త్రెంచుకొని పోజాలకుండుట మరింత ఆశ్చర్యముకదా."

వి. జి. డి.

సువర్ణ సుందరరసము సవామేహములకు సంజీవి. కీ|| శే|| తే|| తే|| నూలగుండరశాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టుబడినది. ఎటువంటి సవామేహములైనను గుడుర్చును. ఇకొకెక్కు అనవసరము. 50 మాత్రలు ర్పు. 5/ వాడువిధము ముందుతో పంపబడును.

4 ఆర్దరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

స్వరాజ్యమా? - బానిసత్వమా?

రాయపురమునభలో నాయకుల ప్రసంగములు

నవంబరు మాసము కాసనపక్షా ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుపవలసినదిగ గోరుదు నిన్నటి సాయంత్రము రాయపురము ఆవంసాపేట వీధిలో జరిగినది, కాంగ్రెసు సభ్యులందు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు ఓ. కందసామిశెట్టి కొలందై గార లుపన్యసించిరి. మాణిక్యం పిల్లగా రభ్యత్తుతి వహించిరి.

ఓ. కందసామి శెట్టిగారు

ప్రథమమున మాట్లాడుచు రాగల నవంబరు మాసము 8 వ తేది భారతవర్ష మండంతలను ప్రధానదినమని బల్కిరి. ఆదినమున ప్రజలు తమవోటు అధికారమును వినియోగించెడి సమయము. ప్రజలు, తాము న్యాయమూర్తులగు తలంచి రెండు కక్షలలో ఏది న్యాయపక్షమో అట్టి పక్షమునకు తమవోటు వోసంగి ఆదరింపవలెనని బల్కిరి. కాంగ్రెసుపక్షముకే చచ్చి రాష్ట్రముండేగాక అనేకు సహచరుల పర్యంతము న్యాయమై యున్నది. జప్తినుపక్ష మున్ననో కూపక మండూకమువలె ఒక పట్టామండే బలముగలిగియున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము 40 సం॥ క్రితము సంస్థాపింపబడినది. జప్తినుపక్షము 9 సం॥ క్రిందటనే ప్రారంభింపబడినది. కాంగ్రెసు సభ్యులతిమలను సమస్త కులములను ఏకీభరింప జేయుపక్షము సర్వశుభముల కందు ఆశ్రయము గలదు. జప్తిను పక్షము నందొక సంఘమునకు కావులేదు. పరిసంపత్సరముల క్రిందట చన్నరాష్ట్రముందీ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ విభేదమే లేకుండెను. మనదేశ మునందు రెండు తెగల ప్రజలు గలరు. ఒకరు స్వపరిపాలన నాశించువారు, మరియొకరు పగప్రభుత్వ దాసులై పరాధీనులై యుండ గోరువారు. ఈరెంటియం దేపక్షమును మీధభిమానింతురు? స్వాతంత్ర్య ప్రియులు మీలో ధ్యాటున కర్తులుగారా? విదేశీయుల ఆశ్రయములు వేరవేర జాలవు. దేశమందలి దుర్భిక్షము సమయవలెననిన, దేశీయులు సుఖింపవలెననిన స్వపరిపాలన ఆ గత్యము. అందులకే కాంగ్రెసు కృషిసల్పుచున్నది. జప్తినుపక్షము మిత్రభేదముతో మొదలిడి దానివలన స్వలాభమును, స్వప్రతిష్ఠను, స్వప్రయోజనములను బలపరచుకొన జూచుచున్నది. కావున ప్రజలు తమ వోటు అధికారమును వినియోగించుటలో రెండుపక్షములకు గల తారతమ్యమును బాగుగ గమనింపవలెను. జప్తినుపక్షమునకు వోటుజేసిన పరాధీనత కాళ్ళ తము గాగలదు, స్వరాజ్యము నాశించినవో కాంగ్రెసువారికే వోటుజేయవలెను. కాంగ్రెసుకు నేత గాంధీమహాత్ముడు, ఆమహామహుని నలననే దేశము మేల్పాంచినది. శ్రీమాన్. శ్రీనివాసయ్యగారు ప్రభుత్వము మహాత్ముని శిష్యువర్ణము, వారికి అనేక అనుచరులు గలరు. స్వరాజ్య సమరమందు ఇరువదివేల కాంగ్రెసు దేశభక్తులు కారా గృహవాస మనుభవించిరి. దేశ బంధు చిత్రంజనము, నెహ్రూ పండితుడు మున్నగు పుట్టు భాగులును సర్వము త్యజించి కారాగృహ ముల కరిగిరి. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు అడ్డొకేటు జనరలుగనుండి ప్రతిమాసము అధికారదాయమును గడించుచు తమ పదవిని, పట్టుమును త్యజించి ఆహారాశ్రయము దేశమునకై పాటు బడుచున్నారు. వారు బ్రాహ్మణులనియు అందుచే వారికి వోటు జేయరాదని కొందరు దుష్ప్రచారము జేయుచున్నారు. శ్రీనివాసయ్యగారు భూపేంద్రనాథ్ బాసుగారి సేవిత వివాహ బిల్లును బలపరచి పూర్వాచార పరాయణులగు బ్రాహ్మణులకు ప్రతికూలముగ నిలచిరి. జప్తిను పక్ష వాయకులగు గతించిన త్యాగరాయ శ్రేష్టిగారు ఎదిర్చిరి. వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిచే నుపవాదింపబడిన రజస్వలా వివాహ బిల్లునకును శ్రీమాన్ అయ్యగారు బలపరచిరి. కావున కాంగ్రెసు పక్షము బ్రాహ్మణపక్ష మను ఆరోపణను నమ్మవోకుడు. చన్నపురి కాసనపక్షాభ్యర్థులలో మువ్వరు బ్రాహ్మణేతరులే. కావున కాంగ్రెసుకు వోటు చేయుడని ప్రార్థించిరి.

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు

మాట్లాడుచు ప్రస్తుత సిద్ధిగతులలో కాంగ్రెసుకు తోడ్పడుట ప్రజలకు శ్రేయస్కరమనిరి. దేశీయులెల్లరకును కాంగ్రెసు సమమును న్యాయమును గలగజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నదని బల్కిరి. సర్వ సంఘములకు సమమును హక్కుల నొసంగుచున్నది. ప్రతిక్షే దేశమునకు మహాపకార మొనర్చుచున్నది.

ఆరు సంవత్సరముల నుండియు దేశమును తాగుమాగొనర్చి వర్ష వి ద్వే మ ముల చేత అ ధో గ తి పా లే సీ ప ది. తిరిగి ఆపక్షము నధికారమునందుంచిన ప్రజలు తీరిని కష్టనష్టముల పాలయ్యెదరు. జప్తిను పక్షమునందే దౌర్జన్యముగలదు. కాంగ్రెసు పక్షము శాంతియుత సక్రమసాధనలచే స్వరాజ్యమును సంపాదించ ప్రయత్నించుచున్నది. నవంబరు 8 వ తేదిన చన్నపట్టణ పౌరులెల్లరు ఏకాభిప్రాయముతో కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరుపవలెను. (చన్నపట్టణ) 6 సం॥ ల నుండియు జప్తిను పక్షమువారు ఏనలుపురకు మంత్రిపదవులను గడించుకొనుట తప్ప అశేష బ్రాహ్మణేతర జనసామాన్యమున కెట్టిమేలును గాని జేయకుండుటయేగాక పరిస్థితులను దుర్భరముగ నొనర్చినది. ప్రపంచములో నెల్ల భారతదేశమందు సగటు ఆదాయ మత్యల్పము. ఇట్టి అల్పదాయముతో ప్రజలు జీవింప గలుగుటెట్లు? అట్టి దారిద్ర్యమును నిరుద్యోగసమస్యలను పరిష్కరించుటకే కాంగ్రెసు యత్నించుచున్నది. పట్టణమందున్న రెండుమూడు మిల్లులను రైలువే వర్కు-మపును మూసేసిన ప్రజలు తిండిలేక మాడవలసినదేనా? నూతనపరిశ్రమ లధికముగ దేశములో స్థాపింపవలసిన అవసరములేదా? ఇట్టి సమస్యలను పరిష్కరించుటకే కాంగ్రెసువారు కాసనపక్షం వశపరచుకొన జూచుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల స్వీకరింప జాలరు. నిజమున అధికారము లేనిది మంత్రిపదవుల స్వీకరింప రాదు. కావున కాంగ్రెసు కార్మకముమే ప్రస్తుత స్థితిలో సర్వోత్తమమైనది అని బల్కుచు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు పక్ష మునుమాత్రమే బలపరుపవలసినదిగ గోరుదు ముగించిరి.

డి. కొలందై గారు మాట్లాడినవిషయ సభ ముగింపబడినది.

అద్భుతమైన నివారణి

వ్యాధిగ్రస్తులకు ఒకవర ప్రసాదము

దీర్ఘ కాలమునుండి తీరిని చిక్కువ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. నాదేహమునందు అనేకచోట్లలో తిమ్మరు ఉండెను. అరకాళ్ళయందుకూడ బాధకరమైన పుండ్లు ఉండెను. అది మేఘసంబంధమైననీరుచే కలిగినవనియు, అందుచే కురుదనియు అనేకవైద్యులు తెలిపిరి. అదియుమాడ ఇంకను హీనస్థితికి చచ్చుననికూడ తెలిపిరి. కట్టకడపట తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణా పురనివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మైలాపూరు సెన్ థో మునందు లీన్ పెరారియావీధిలో అల్పబ్రు లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. ప్రస్తుతము నా కురుపులన్నియు పూరిగా మానినవి. నే నొక క్రొత్తసాగిగా మారితిని. 15-11-1920.

ఎన్. ఆర్. కేశవప్పిల్లై, గుమాస్తా, బోన్సు ఆఫ్ ఎక్స్టామినర్లు, బోర్డు ఆఫ్ రెవిన్యూ బిల్డింగులు, మద్రాసు. 17-11-1920.

శ్రీ జీ వ యా త్ర

గంధక ర్తి శ్రీమతి కవితిలక కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాన్. (ఈ గ్రంథము తత్త్వమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము కథ కాదంబరిసంబోధి రసవంతముగనుండు. వెల. రూ. 2-8-0.

“గీతాశాస్త్రము వెనకక”
సీతాగమాంజనేయ చిరసంవాద
ఖ్యాతగ్రంథం బిప్రదీ
భూతలమున జీవయాత్ర బోలుక బొగడక.
జీవయాత్రాంతర్గత పద్యముకావళి. వెల రూ 0-8-0.
వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.
పి. టి. జగన్నాథరావు
2/11 అలంగా త్రుప్తిశైలిని, తిరువలిక్కే-మద్రాసు.

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్నపట్టణము వగయిరా 7 హయికోర్టుల తాలూకు ముఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము మిగుల సులభమైనది. దేశ రివాజు మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎడ్వేటు ల్యాండు ఆక్ట్, గామఉద్యోగముల ఆక్టుల పయిని జారీకావడే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లాతో సంబంధముగల పత్రిక ఆంధ్రదేశములో యిది తప్ప మరియేదీయు లేదు. చందాధనము సంవత్సరముకు షాట్లె జిలో సహా రు 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖాస్తుతో పంపవలెను. రెండవ సంపుటము 1926 సం॥ అక్టోబరునెలలో ప్రారంభించడ మవును.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి
పార్వతీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా

వేదభూమి.

63 ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదియే మొదటిది.
ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహారము, అను ప్రకరణములు చదువు నప్పుడు దేహము పులకరించును. “మధ్యాహ్నాభిషేకమునందు ఆర్యు లిండియాకువచ్చి పూర్వజాతులనోడించి ఇండియానుండి నిలిచిపోయిరి” అని పాతకాలలందు ఉద్భవాతో శేర్వును స్వ దేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు దేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు స్పృహంతమును ఖండించి నేదకాస్త్రవచనోదాహరణములతోను, స్పృహంతమును, టైలరు, విల్లియము, కర్ణను టామశ్చెక్కు మున్నగు దాదాపు 70 పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాణవచనములతోను, భూగర్భకాస్త్రసిద్ధాంతముతోను ఈభరితభిషేకమునందే స్పష్టాదియం దాద్యులు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరికతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణయింపబడినది.

వెల 2-0-0, కలికొలైందు 2-8-0.

సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల కేటాను వలయువారికి పంపబడును.

ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కిలుపాకుపోసు, మద్రాసు

నామము ! గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము !!!

నారాయణి

ఇది కుక్కనష్టము, శ్రుతి శైలకనుమ్యుముతుల, శగన వాయలు హరించును. వారంరోజులకు సరిపడుపాకెట్టు 1-8-0 మానారసింహ శేష్యము ఆ పైవ్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలదు. తు 10 షెట్టి రు 1-0-0.

శ్రీరామకృపాయుక్తేద జౌషధాలయము, రాజమండ్రి.

ప్రార్థన గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ మహాత్మునిచే కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసాతముగ ఆంధ్రీకరింపబడియున్నవి. వెల 0-5-0 లు తపాలాబిళ్ళ లను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులనుతక్కువగా వి.పి. చేయబడవు. 1308 ఆంధ్రబుక్కుడిపో-నిడదవోలు.

లలితాశ్రమ గ్రంథావళి

బాలాసహస్రనామస్తోత్రము. ఇందు బాలచికిత్సా ఋగ్వేద సంధ్యావందన భావ్యము. ఇందు సంధ్యా విచార తత్త్వం శబ్దవిచారణయు అచమన ఫలములును, కేశవాది నానార్థ ప్రాణాయామ, వ్యాఘ్రాతి గాయత్రీర్థములును మొదలగునవి సకారణ విధానములతో 25 విషయములున్నవి నూతనము. ప్రతివారియింబను బ్రాహ్మణ్య సంపాదకముగాన నుండ దగినది 500. లే యచ్చొత్తించబడినవి. మంచి సమయము, త్వర పడుడు. ఆ స్థితులకు మేలైన గ్రంథము రు. 1-8-0

ప్రసరాజకవచములునామావళులునుగూడ గలవు. 0-4-0

ఋగ్వేదాపరప్రకాశిక 1-8-0

హిందోపదేశములు. పీఠికయుండు నేదాంతార్థము వివరింపబడియున్నది. 0-4-0

ఒకరకములోగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తకములు తీసిన తపాలాఖర్చు భరించెదము. లేనినో కొనువారిదే.

వెంపటి- కుటుంబయ్యశాస్త్రి,
6-9, సోలయప్పమొదలిబిడ్డి, మైలాపూరు, మద్రాసు.

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త:
శ్రీశ్రీ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు
ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చొత్తించబడినది. మాతృదేశ చరిత్రాభిమానియైన ప్రతి యాంధ్రుడును దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంధ్రమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పఠనీయగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, మహాపురుషుల త్రురువులు కలవు. ధర కాగితపుటైందు రు1-4-0, అట్టలైందు 1-8-0, క్యాతికోటైందు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లొక సారి కొనువారికి కమిషనీవ్వబడును.

కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్.టి. మేనేజరు, లక్ష్మణరావుగ్రంథమాల, గవర్నరుపేట- బెజవాడ

మాలిందను లేఖ

భారతదేశపు బంగారు దిగుమతి

సిహ్నగారి కేసు

లండను, సెప్టెంబరు 80:— టి. సి. సిహ్నగారి కేసు కేసు ప్రస్తుతంలో క్షేత్రాను బెంచి యెదుట విచారణకు వచ్చును. కాంతభావములు గల్గి గాంధీమహాత్ముని శిష్యులలో నొకరుగా సిహ్నగారు యీమధ్యవరకును మాంచెట్టరు గార్డియను పంపా దక్షిణ వర్తమానముండి యిప్పుడు వి. యల్. సి. ఇండియా ఇంపీరియలిజము కమిటీలో పనిచేయుచున్నారు. ఈదేశమున వారు క్వేకర్లలో సంబంధముగల్గి యున్న మిశ్రవర్తమానంలో తేరి యున్నారు. దర్శిమైరు ఆల్ఫ్రీటునుకుకు ఖనికుల సంఘావ్యవస్థ మిశ్ర సుపర్యసంపదోగా అచట సెప్టెంబరు 9 వ తేదీ నరెట్ట తేరిరి. ఆయన ద్వేషమును వ్యాపించియుచున్నటుల సేరము మోపబడెను. ఆయన బర్నిస్ వాక్యమిట్లుండెను. “దేశభక్తిని బోధించువారు స్వదేశభక్తు లగుచున్నారు.”

సిహ్నగారి మిత్రులను మాంచెట్టరు గార్డియనును యీకేసు విచారణ విషయమై క్రోధతో నున్నారు. క్షేత్రాను లోని ఆయన సోసిలిజర్లను కేసును క్షేత్రాను బెంచునుండియు క్వార్టరు సెషన్సునుండియు మార్చవలసినదిగ దరఖాస్తు బెట్ట గోరినటుల దెలియుచున్నది.

అమృతనరుచాయ

‘ఫారన్ అఫెయర్స్’ పత్రికాయందు భారతదేశ పరమ మిత్రుడగు సి. యల్. ఆండ్రూసు గారు అక్టోబరు నెల ౧౦ చి క లో నొక వ్యాసము వ్రాయుచు భారతదేశమందలి గ్రామీయుల జీవితముల బాధించు ఘోరములను బైటబెట్టి మనకృతజ్ఞతకు బాటెరి. ఇందు ఆండ్రూసుగారు తాను జేయుచున్న పనులలో నొక భాగమును దెల్పెను. భారత రాజకీయపరిస్థితులగుర్చి మాంటాగూగారితో మాట్లాడిన కథనము చాల అద్భుతముగ నుండెను. ‘గ్రోసు’ దహనమునుండ మిగు ఫిడెలువాయించుచుండేరి’ అని ఆండ్రూ సుగారు భావించుకొనినది. ఇప్పటి కెనిమిదిసంవత్సర ములనుండియు జరిగిన భారతచరిత్రయంతయు వారి విజ్ఞానము నకు సాక్షిభూతియైయున్నది.

మాండేట్టు, లీగు

‘ఫారన్ అఫెయర్స్’లో మరియొక ముఖ్యవిషయము గలదు: మాండేట్ట దేశములలోని కార్మికపరిస్థితులగుర్చి చాల వివరముల గోరుచు కాశ్యతముగ మాండేట్టు కమిషను దేశములు బంపిన ప్రశ్నలు గలవు. ఈ దేశములగుర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రయోచించిన నివేదికలు కమిషనుగోరిన యంతముల మొపలేదు. అందుచేత యీసంగతులు దెలుసుకొన ననవలయున్నది. కాని యిట్టిసంగతులను తాను దెలుపుటగాని యితరత్ర దెలుసు కొనుటగాని దక్షిణాఫ్రికానును ఇంగ్లాండునును గూడ యివ ములేను.

భారతదేశపు బంగారుదిగుమతి

ఇండియను ప్రేమకవిమనరు ప్రకటించిన వర్తకపు లెక్కలను జూడ భారతదేశ వర్తక మెటుల నభివృద్ధి గాంచినదియు దెలియగలదు. 1919 లో 28400000 పానుల నుండి 1925 లో 474000000 పానులకు పెచ్చెను. 1919 లో వర్తకవిషయమున ప్రపంచములో ఆరవస్థానము నాక్రమించెను. కాని యిప్పుడైదవస్థానము నాక్రమించుచు సెవర్లం డును మించినది. 1925 లో మొదట బ్రిటను, తరువాత జర్మనీ, ఫ్రాంసు, తరువాత భారతదేశముండెను.

బంగారుదిగుమతి

కాని ప్రస్తుతము భారతదేశము ముఖ్యముగ బంగారును వెండిని యెక్కువగ కొనుచున్నది. ఈక్రింది దిగుమతిలెక్కను జూచిన ప్రైవేటు అక్కౌంటునందుమాత్ర మెంత యుండెనో దెలియగలదు:—

బంగారు	1913	1925
రూపాయలు (పదిలక్షలు)	290	610
పది లక్షల రూపాయలు	4.6	10.4
వెండి		
రూపాయలు (పదిలక్షలు)	55	202½
పదిలక్షల రూపాయలు	80.5	108

కన్నుల్నిగు ఇంజనీరు ఉద్యోగము

పైకమిషనరు అఫీసు బెట్టినప్పటినుండియు భారత దేశపు ఖర్చుపైన ఇంగ్లాండులోనివారు జీవనాధార మేర్ప రచుకొన జేయుచుండిన పను లనేకములు బైటబడుచుండెను. క్రొత్త అసెంబ్లీ పైకమిషనరు అఫీసు లెక్కలను జాగ్రత్తగ పరిశీలించవలసియుండును. ఇంగ్లీషువారు అదివరకు ఉద్యోగ ములజేసి విరమించినవారు కొన్ని సంవత్సరములనుండియు దాదా పు ఖాయపువృత్తిలోనే యుంటుండిరి.

అట్టిపనులలో నొకటి భారతప్రభుత్వపు కన్నుల్నిగు ఇంజనీరుపని. ఈఉద్యోగపువృత్తి చారిత్రము దెలుసుకొన బా గుండును. 1887 ఈస్టుఇండియా కంపెనీ చిత్రఇంజనీరు ఫర్ అలెగ్జాండరు రెండెలుగారు తనకు సంవత్సరమునకు 1200 పా నులను బాడుగ, అఫీసుఖర్చులు, సిబ్బందిఖర్చులు, ప్రయాణపు ఖర్చు లిచ్చి కన్నుల్నిగుఇంజనీరుగ నియమింప భారతప్రభుత్వము నొత్తిడిశేసెను. ఈయేర్పాటువలన రెండెలుగారికి ఇంజనీరుగ లైసులో స్థాయిజక్కును.

ఈజీతము 1920 వర కీయబడెను. అప్పుడు రెండెలు కంపెనీ యాజీతముల మార్చవలసినదిగ కోరెను. 1916 లో రెం డెలు కన్నుల్నిగు ఇంజనీరుగ గుర్తింపబడెను. 1920 లో ఆ య్యది ఇండియా పైకమిషనరు మంత్రిపక్షమున 2 వేల పా నులతో పనిజేయుచుండెను. దాదాపు 80 లక్షలపానుల స్టోరు లు తెప్పించబడుచున్నది. కంపెనీకిచ్చుఫీజు 2 వేలైనను వారిఖర్చు లు 20, 25 వేలపానులవర కగుచుండెను. ఇదియుచాలదని తలం పబడుచుండెను. అందుచేత యీఫీజును ఖర్చులుగాక 7 వేల పానులకు బెంచిరి.

ఇప్పుడు రెండు సంవత్సరములనుండియు, ఇచట భారత దేశపు కంపెనీ యొకటి దాక్టరు వి. యల్. జేగారి నాయకత్వ మున కన్నుల్నిగు ఇంజనీరుగ బాగా బనిజేయుచుండెనన్న విష యము భారతప్రభుత్వమునకు దెలియజేయబడుచుండెను. ఈ విషయమును నియోగిగారు ఆసెంబ్లీలో చెప్పువరకును యీ ఉ ద్యోగమువిషయమై యెవ్వరికిని దెలియకపోయెను. దాక్టరు జేగారికి ఇంజనీరుగలో మంచి అనుభవముగలరు. వారికి గ్లాస్టో మున్నగు పట్టణములందు పెద్ద కలెక్ట్రాట్టులు దొరికెను. ఆలైసు లో వారిని నిపులు లనుకొనుచున్నారు. భారతదేశముకొర కే మైన ఖర్చుజేయదలచినయెడల సమానసామర్థ్యముగల భారతీయు లకే అవకాశమియవలెను. ప్రస్తుతము రెండెలు, పానుట్రిట్టె ను కంపెనీలతోనున్న కలెక్ట్రాట్టు 1927 మార్చిలో ఆఖరగును. అప్పుడైనను దాక్టరు జేగారి కిచ్చిన బాగుండును. ఇచట కన్ను ల్నిగు ఇంజనీరు భారతీయుడైనయెడల భారతదేశమునకు గల్గు లాభములనుగూర్చి మున్ముందు దెల్పెదను.

అంధులకు విద్య గరపుటకు సహాయార్థము

ప్రాధానరు సారథిగారి మేధాశక్తి ప్రదర్శనము

యా సెల 12వ తేదీన అంధులకు ప్రాధానరు యస్. సి. సారథిగారు యీ యూరిలోనున్న అట్కిన్సన్ కాలేజీ సెంటుపాతశాలలోని బాలురు బాలికలను యిచ్చట వక్ర మేపు నూపరింపెండెంబుగారి సతి డి. బ్రాసీవరసానిగారిచే నేర్పాటుచేయబడి జరుపబడిన ప్రదర్శనపమయమున మేధా లలముతో గూడిన గణితములో 10 అంకెలతో గూడిన గుణ కారములు, వ్యస్తాక్షరీ, 50 అంకెలగుల వరుసకు మొదటనుంచి తుదికి తుదినుంచి మొదటికి తలక్రిందుగాచదువుట మరియు కొన్ని సంవత్సరములలో గడచిన సెకండులు తెల్పుట మొలయినవి గొప్ప సంగతులను అనిపుణతతో సర్వజనాహ్లాదకర ముపట్టు ప్రదర్శించి మెప్పువదలిరి. వీరు యిట్టిప్రదర్శనములు పలుమార్లు యిచ్చుచు అందులన్ని నమ్మద్రవ్యమును గ్రుడ్డివారలకు పలుచోట్ల విద్యగరపుటకు పాతకాలులు వసతులు వగైరాలు స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

గూడూరు లక్ష్యణారావు

బ్రాహ్మణపత్రిక

7,8 సంవత్సరముల మాకండినది. ప్రజాప్రబోధము, దేవాదా య సర్వాదాయశాసనము, బ్రాహ్మణమహిమము, శ్రీమతకు పార్థి కథ, గౌతమ ధర్మసూత్రములు, సద్విద్య మున్నగు విష ములగుర్చి వ్యాసములు గలవు. దేవాదాయశాసనమువలన, నన్యత్రమునకు భంగముకలిగినటులు, జూపుటకు, రెండుపలు ములు చిత్రింపబడినవి. పత్రిక చందా సం||కి మాడురూపా యలు. వలయువారు, కోర్కొమాణము వేంకటరంగాచార్యులు గారు, మాంజేశము, నైదాపేట అని వ్రాసిన బడయగలరు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం|| అక్టోబరు 19-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

ననియలు బా 1-కి రు 70 0 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	,,	వ 48 గలవి రు 12 8 0	18 0 0
నెల్లూరివి	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,,	9 10 0 10 0 0
నువ్వులు	,,	,,	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0 16 8 0
నెనగలు	,,	డిటా
నెనలు	,,	డిటా
మినుములు	,,	డిటా
ఉలము	,,	ర 195

3. నూనెపప్పులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0 168 0 0
నెయ్య ము 1-కి	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంజీరు నెనగపప్పుబా1కి	,,	50 0 0 52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0 49 0 0
జేరు నెనగనూనెగానగబా1-కి రు 120మిమకానూనె	,,	117 0 0
ఆముదము బా 1-కి	,,	85 0 0 86 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాడపసుపు బా 1-కి	,,	72 0 0 78 0 0
కురపసుపు	,,	25 0 0 28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి	,,	140 0 0 154 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు	40,48
కాళసా నీపాయకట్టు	,,	50,55
బెల్లము బా 1-కి	రు	40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	81 8 0 56 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	,,	81 0 0 82 0 0
చదరం	,,	80 0 0 82 0 0
రవుండు	,,	80 0 0 82 0 0

6. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	,,	5 4 0
నూళియేనుగ నెం 20	,,	6 12 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	,,	7 6 0
నెం 22	,,	7 14 0
నెం 12½ పాండిచేరి	,,	5 15 0
నెం 14½	,,	6 6 0
నెం 12½ న్యూకాటన్	,,	5 10 0
నెం 14½	,,	0 6 0
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు	,,	5 8 0
నెం 2½	,,	5 9 0
నెం 14½	,,	6 8 0
నెం 12½ చూళ	,,	5 10 0
నెం 1½	,,	5 0 5

7. దూది.

జోండావెట్టు బాదవ 1-కి	రు	800 0 0
వల్నూడు దూది	,,	145 0 0

8. లోహములు.

నండి 100 కులంకికు	,,	59 4 0 60 0 0
జంగారము, కులము 1-కి	,,	21 4 0 21 8 0
వవరము1-కి	,,	18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	285 0 0 250 0 0
రాగి డిటా	,,	255 0 0 260 0 0

ఆంధ్రతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

ఆంధ్రతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వెలువడినది.

త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గంధమాల,

తపాలావెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

కానుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలవీధి, సామలకూరుపేట మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాక్టరీ

తపాలావెట్టె ౮౬, మద్రాసు.

1964

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

౧. వృత్తాభినయ రత్నము కొలుకు ఇదివఱకు ఒక పాత కాల నడుపబడుచున్నది.

౨. సంగీత-వాద్యాభినయ వృత్తనాటకాది విధానము నుత్తేజక పలుకుటకును-వీరత్వ-ప్రదర్శనమున తీవ్రము భోగి నీ నాగవాస యశ కాళింగ దేవదాసీజాతుల నిమ్మత్వము తొల గించుటకును, ప్రాథమికముతో నారంభింపబడినది. సంస్కార పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రద ర్శకులు కూడ ఆదరింపదగినది-గంధర్వపత్రిక.

౩. దేశభక్తిదయమునకు పట్టుగొమ్మ యనదగిన పతన మందీర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వార పత్రికలు పాఠకుల యుపయోగాగ్రాహ్యము ప్రదర్శింపబడును.

౪. పరిశోధకుల కొలుకు ఉద్బోధములును, జనసామాన్యము కొలుకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదింపబడి ఉపయోగములోనికి దేబడును. జనసామాన్యము కొలుకు గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుప బడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁవలయు.

1. పరిచే నూర్యకాంతము. 2. సరిచే లక్ష్మీనరసయ్య
3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల నైదిరాజులు. 6. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 7. సాలూరి నూరయ్య. 8. జర్జాపు సన్యాసయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం 10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. కూర్మాపు నూరయ్య. 12. మద్దిల అప్పలరావు.

పల్లెటూరు గంధమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సెల్లకు 6 పుస్తకములు ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది భావప్రచారము దీని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

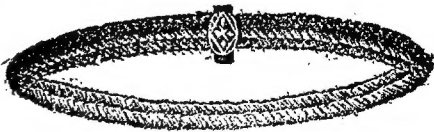
1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు.

చిరునామా:—సంపాదకుడు,

ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి బి. యె., రాజమండ్రి.

బంగారు వెండినగలలో ఏవి కావలసినను సిద్ధముగా నున్నది.

మాకు చిన్నవి పెద్దవి అను వ్యత్యాసములేదు. కష్టము సులభము అనుభేదములేదు. పెద్దవారు వచ్చినను చిన్నవారు వచ్చినను ధరలయందు వ్యత్యాసముండదు. ఎంతకాలము గడిచినను మా బిల్లుతో మీరు మావద్ద తీసిన నగలను తెచ్చిన అప్పటి బజారుధరనుబట్టి వైక మిచ్చెదము. ఆర్డరిచ్చిన తృప్తికరముగా లేనిచో, మరియొక నగను యిచ్చెదము లేక వైకము కావలసినను తిరిగి వాపసిచ్చెదము. నిచ్చెదము. యింత తెలుపనేల! మాకాతాదారులకు తృప్తికలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము. ఇదివరలో మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు ఒకదఫా రాగోరెదము.

తంజివిలాసము
"ఉమ్మడియార్"

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.